



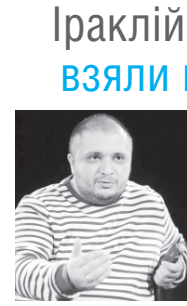
Посівна із супутника

Ключовим акцентом виставки АГРО-2018 стане презентація технологій в аграрному секторі
» стор. 7



Не дай на собі заробити

Як пораненому бійцеві пройти всі кола вітчизняної медицини і не втратити віру в одужання
» стор. 8—9



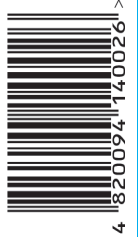
Іраклій Гогія: Для реалізації теми взяли приклад ганебних воєн — сирійської та української

Грузинський режисер розмірковує про помилку, якої ми припустилися у своїй останній революції
» стор. 12

Україна молода

Середа, 14 червня 2017 року

№ 73 (5234)



Учораши курси НБУ:
1 \$ = 26,07 грн.
1 € = 29,25 грн.
1 рос. руб. = 0,4 грн.

Мураєв від Добкіна далеко не впаде

Портрет «регіонала» на тлі телеканала.

Що відомо про одну з найодіозніших персон політико-медійної сфери — власника телеканала NewsOne

» стор. 4



Малюнок Володимира СОЛОНЬКА.



Фіона Фрейзер
голова Моніторингової місії ООН
із прав людини в Україні

«У період із 16 лютого по 15 травня 2017 року Моніторингова місія ООН із прав людини зафіксувала 193 цивільні особи, що постраждали від конфлікту в Україні: 36 загинули, 157 отримали поранення. Це на 48% більше, ніж за попередній звітний період, і на 70% більше, ніж за той самий період минулого року».

ПАМ'ЯТЬ

Праведна омана

Олександра Шулежко, яка в роки війни врятувала більше ста дітей, стала почесним громадянином Черкас

Людмила НІКІТЕНКО

Днями черкаські депутати проголосували за присвоєння (посмертно) звання «Почесний громадянин міста Черкаси» героїчній землячці — Олександрі Шулежко. «Під час Другої світової війни вона створила в Черкасах притулок для сиріт та врятувала від голодної смерті більше сотні дітей, серед них 25 малюків із єврейських родин. Цих діток записували українцями, греками, вірменами або татарами», — розповідають «УМ» у Черкаській міській раді.

У роки війни Олександрі Шулежко, у дівочтві — Шелудько, було 40 років. За свої літа вона пережила чимало горя. Її батьків, заможних драбівських селян, розкуркулили, а чоловіка — Федора Шулежка, священника Української автокефальної церкви, репресували, її 19-річний син згорів у танку в боях за Ленінград.

За освітою пані Олександра була педагогом. Якоюсь під час окупації Черкас вона йшла вулицею і побачила, як біля мертвої жінки сидить хлопчик. Взяла дитину й привела до себе додому. Згодом, коли таких сиріт стало вже двох, вона мала сміливість піти до гебітскомісара Черкас із пропозицією про створення у місті дитячого притулку для сиріт. Її підтримали і навіть допомагали коштами. У притулку був свій город, там тримали поросят та кіз. І так виживали.

Олександра Шулежко ризикувала життям, переховуючи єврейських дітей в ізоляторі і запевняючи німців, що малюки — інфекційні хворі. А перевірки були частенькими. Адаже поліцаї строчили доноси постійно.

До 1968 року Олександрі Шулежко підозрювали у співпраці з окупантами. Лише потім їй вручили партизанський квиток, а у 1985 році нагородили орденом Вітчизняної війни I ступеня. Але врятовані нею діти згадували її як свою другу маму, розповідають у Черкаській міській раді. І додають, що після війни пані Олександра 23 роки була донором, здала 150 літрів крові, була двічі удостоєна звання «Почесний донор». Тільки після смерті, в 1994 році, Олександрі Шулежко присвоїли звання «Праведник народів світу». А вже в липні 1996 року її посмертно нагородили медаллю і дипломом «Праведника народів світу» Міжнародної єврейської організації жертв фашизму, її ім'я також занесене на Стіну Пам'яті в Алеї Праведників народів світу.

Три роки тому в Черкасах на фасаді будинку по вулиці Хрещатик, 200 на честь Олександри Шулежко встановили меморіальну дошку. А тепер ця мужня жінка стала ще й почесним громадянином міста. ■

НА ФРОНТІ

Немає спокою в Авдіївці

Місту поблизу Донецька загрожує техногенна катастрофа через постійні ворожі обстріли

Іван БОЙКО

Через постійні ворожі обстріли й пошкодження інженерних мереж та інфраструктури в місті Авдіївка оголошено надзвичайну ситуацію техногенного характеру регіонального рівня. За словами голови Донецької військово-цивільної адміністрації Павла Жебрівського, місто вже шостий день без газу, відтоді як бойовики вкотре пошкодили старий газогін.

Тож місцева влада вже розпочала будівництво нового газопроводу, через який Авдіївка отримуватиме газ із контрольованої Україною території, щоб, за словами пана Жебрівського, «позбутися залежності від примх російсько-терористичних бандформувань».

Утім терористи не припиняють вогонь по місту та позиції ЗСУ поблизу Авдіївки. У понеділок увечері позиції українських військових традиційно обстрілював танк окупантів.

«Біля Авдіївки відпрацював танк недоросів. Потужно. Вибухи чути просто в Новій Авдіївці. Наслідки з'ясувати неможливо. Обстріл триває», — повідомив прес-офіцер штабу АТО Антон Миронович.

Згодом стало відомо, що під вогонь танкових гармат бойовиків потрапили житлові квартали Авдіївки. Снаряди калібру 125 мм вибухнули біля кількох житлових будинків. Під обстріли з БМП потрапили й житлові квартали сусіднього райцентру Мар'їнка, один із будинків спалахнув від прямого влучення.

«Найпотужніші ворожі обстріли випали на долю наших опорних пунктів, які розташовані в південному передмісті Авдіївки та дещо східніше — біля селища Кам'янка. Там бандити вели вогонь зі 120-мм й 82-мм мінометів, танків, зенітних установок і зразків наявного в них піхотного озброєння», — констатували в штабі АТО вже у вівторок.

А минулого понеділка зафіксовано

ГАЛУЗЬ

Ляшко: Мораторій на вивіз лісу — це робочі місця для українців

Лідер Радикальної партії пообіцяв сприяти розвитку деревообробної галузі

Галина ПЕЧЕРИЦЯ

Команда Радикальної партії не дозволить скасувати мораторій на вивезення з України необробленої деревини. Про це заявив лідер РПЛ Олег Ляшко, перебуваючи на виробничому майданчику міжнародної компанії Ferplast у Житомирі. Підприємство спеціалізується на виготовленні зоопродукції — нашійників, кормів, іграшок, а також збирає дерев'яні будиночки для тварин. Деревину закупає тільки з сертифікатом про відновлення лісу.

«Ваше підприємство — це приклад того, чому не можна скасовувати мораторій на вивезення лісу-кругляку. Завдяки його дії у вас є сировина для виготовлення продукції, а в півтисячі людей — робота і зарплата. А коли в необробленому вигляді ліс забирають за кордон, то вони там створюють робочі місця, а тут, на Житомирщині, де 80% лісів, люди сидять без роботи. Хочуть наш ліс — нехай ство-

рюють робочі місця, ставлять нове обладнання, завозять сировину і виготовляють готову продукцію в Україні, як це роблять на цьому житломирському підприємстві», — наголосив Ляшко. Політик переконаний, що від скасування мораторію на експорт лісу Україна втратить довіру інвесторів.

«Уряд зараз хоче скасувати мораторій на вивезення лісу-кругляку, бо Єврокомісія поставила таку умову за надання 600 млн. євро кредиту. Вивезення необробленої деревини за кордон — це означає не тільки вкрати в українців робочі місця, а й втратити іноземних інвесторів. Вони вклали свої гроші, завезли нове обладнання, а завтра їм кажуть, що змінюються правила гри. Це нечесно як по відношенню до інвесторів, так і до українців», — зазначив народний депутат.

Олег Ляшко зізнався, що сам дуже любить тварин, тому підприємства, які виготовляють зоопродукцію,



Олег Ляшко побував на виробничому майданчику підприємства Ferplast у Житомирі, яке спеціалізується на виготовленні зоопродукції, в тому числі з деревини.

викликають у нього глибоку повагу.

«За ставленням до братів наших менших вимірюється рівень цивілізованості сус-

пільства. Я і сам маю шість собак, тому даю вам обіцянку, що вони ходитимуть у ваших нашихниках!» — пообіцяв Ляшко. ■

НОВИНИ ПЛЮС

Біометрика для кримчан

Переселенці з Донбасу та Криму для отримання біометричних паспортів повинні будуть надати додаткові документи для ідентифікації особи. Про це заявив прес-секретар держлідприємства «Документ» Володимир Поліщук.

«Певну кількість документів було втрачено під час подій, які там відбуваються, немає можливості ідентифікувати особу за формою №1. Є постановва Кабміну, що рекомендує проводити додаткову ідентифікацію», — зазна-

чив він. Для підтвердження особи необхідно буде надати стандартний набір документів: паспорт громадянина України, ідентифікаційний код, старий закордонний паспорт, свідоцтво про народження, військовий квиток (або ж інші документи).

Легалізація злочинців

Після замаху на проукраїнське чеченське подружжя А. Окуєвої — А. Осмаєва слідчі розмотали клубок, що привів до учасників злочинної групи, які

сприяли незаконному набуттю громадянства України особами, котрі перебувають у карному розшуку в Росії. Поліція в понеділок затримала колишнього помічника заступника міністра внутрішніх справ Росії та ще чотирьох осіб, підозрюваних в організації схеми надання фіктивного українського громадянства росіянам, повідомила прес-служба прокуратури Києва.

Схема була стандартною: службовці структурних підрозділів Державної міграційної служби надавали підроб-

лені документи, на підставі яких розшукувані особи набували українського громадянства й укладали фіктивні шлюби з громадянками України (аби прискорити «процес» реєстрації шлюбу, в РАЦСі надавали підроблені довідки про нібито вагітність жінок). Далі впродовж місяця шлюб розривали, а розшукувані особи залишали собі прізвища фіктивних дружин. Наразі п'ять іноземних громадян устигли «легалізуватися» й запобігти подальшій ідентифікації своєї особи. ■

57 ворожих обстрілів на всіх напрямках (із них п'ять обстрілів прийшлися на житловий сектор). У результаті обстрілів один захисник України загинув, ще п'ятеро отримали поранення або бойові травми. ■

ДО РЕЧІ

Секретар РНБО Олександр Турчинов вважає, що в Україні потрібно завершити антитерористичну операцію і перейти до нового формату захисту країни від гібридної війни, яку веде Росія.

«Військові дії тривають на сході нашої країни вже три роки і переросли як за тривалістю, так і за масштабами формат АТО. Водночас потрібно зазначити, що антитерористична операція виконала дуже багато важливих завдань. Саме в рамках АТО ми зупинили агресора, змогли провести президентські, парламентські та місцеві вибори, а також визволили значну частину окупованої території України. Водночас настав час перейти до нового формату захисту країни», — сказав пан Турчинов, передає прес-служба РНБО.

За його словами, українське законодавство формувалося на основі уявлень ХХ століття про класичну війну й не враховує необхідність протистояти гібридній агресії, яку веде проти України Росія.

На думку Турчинова, «настав час не просто визнати окупованими деякі регіони Донецької і Луганської областей, а чітко, на законодавчому рівні, визначити засади державної політики щодо їх визволення».

■ ЗАКОН НЕ ПИСАНИЙ

Показово не зносять шлагбаум

Колишній боєць-інвалід воює в тилу за право напитися води

Тарас ЗДОРОВИЛО

До демократії нам, українцям, очевидно, ще дописати довго йти. Закони писані, мабуть, для «пересічних» громадян країни, але аж ніяк не для «крутих» бізнесменів та «небожителів» при владі. Взяти хоча б законодавчу заборону щодо будівництва будь-якого житла в 100-метровій «зеленій» зоні вздовж води (моря, річки, ставка). Але хто на ту заборону зважає? Скоро вже місця не буде на березі Дніпра чи інших водойм, де упрямо значені слів зможе ступити нога пересічного українця.

Фактично майже всі сільські (та й не тільки) ставки в державі віддано в оренду, і, як правило, на... 49 років! Тому полувити рибку охочим — зась! І хоча, згідно з договорами, простий рибалка (чи то місцевий, чи зі сторони) має право порибалити,

принаймні однією вудкою, аби зловити якийсь десяток карасів, але спробуйте ризикнути — новоспечені господарі та їхні охоронці-посіпаки облають і пообіцяють у тому ставку залишити назавжди. Наприклад, на Черкащині в селі Княжа Криниця господарюють саме такі орендарі.

Або ось найсвіжіша історія зі столичних передмість. Повідав її, зателефонувавши до редакції «УМ», 50-річний офіцер Віктор Орендовський, який втратив на неоголошеній війні ногу. Він — один із героїв книги «Нескорені» Валентини Розуменко, з рук Президента Петра Порошенка отримував нагороду. Держава дала йому квартиру в ЖК «Кришталеві джерела» — неподалік Феофанії. Загалом там нещодавно отримали помешкання три інваліди-«атошники» і 24 сім'ї загиблих воїнів. Чо-

ловик, який через обставини вимушений в основному пересуватися машиною, наразі не має можливості потрапити своїм транспортом до бювету, аби набрати води.

«Ситуація до болю смішна, — розказує Віктор Олександрович. — Без ноги подолати навіть 300 метрів нерівної рельєфної місцевості — для мене не просто. Мені треба 20 хвилин, щоб я дошкатульгав і набрав дві п'ятилітрові ємності води». А все через те, що недалеко від Пантелеймонівського собору при в'їзді у парк Феофанія, на території якого є джерело святого Михайла з чудовою водичкою, поставили шлагбаум. Під'їжджаю на своїй машині, кажу охоронцям: «Дайте спуститися 300 метрів із гірки. Машину поставлю за 30 метрів від бювету й нікому не заважатиму». Але охорона лише: «Нельзя, нель-

зя!», треба, бачте, якусь фантомну перепустку. Не допомагає ні посвідка УБ-ДШника, ні навіть документ, що засвідчує інвалідність. Але, як запевняє офіцер, шлагбаум не є перепорою для «блатних», які вільно долають «перешкоду».

Віктор Орендовський навіть телефонував директору санаторію «Феофанія» — Ярошенку Ігорю Володимировичу. Той відповів: «Ми самі орендуємо в інституту територію, і я вам нічим допомогти не можу!». «Я поїхав і в інститут, написав заяву, але відповіді немає, — каже офіцер. — Повірте, що разом із побратимами ми можемо влаштувати показове знесення того шлагбаума. Але не дуже хочеться скандалити. Бо після цього термін «атошник» може набути лайливого значення. Тому й поведжусь з усіма дуже чемно».

В одних — чемність. В інших — роздуті чинувально-бюрократичні схеми, недотримання законів, відсутність прояву банальної розуміння й співчуття. Очевидно, що до справжніх європейських цінностей нам далеко. ■

Валентина ГРИГОРЕНКО

Львівська співачка Оксана Муха заспівала вірш Тараса Шевченка «Якби з ким сісти хліба з'їсти». На музику поезію Кобзаря поклав композитор Дмитро Кацал.

Ця пісня — продовження культурно-мистецького проекту «Від Шевченка до Костенко». У рамках цього проекту поезії найвидатніших українських поетів — Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки, Богдана-Горія Антонича, Василя Стуса, Ліни Костенко — стають піснями.

«Зізнаюся, я тільки нещодавно відкрила для себе поезію «Якби з ким сісти хліба з'їсти». Раніше я якось не звертала уваги саме на цей вірш, хоч і читаю Шевченка доволі часто, — каже Оксана Муха. — А ще більшим відкриттям було для мене, коли Кобзар зазвучав у блюзі! Як влучно сказав Дмитро Кацал: «Так Шевченко ж писав у блюзі!». Саме тоді, коли я почала співати ці життєві й дуже глибокі рядки у цьому стилі, зрозуміла, про що вірш! Бувають миті, коли і мені бракує тієї рідної, безкорисливої душі, з якою можна, як писав Шевченко, «сісти хліба з'їсти» і не «одуріть на самоті»...

Проект «Від Шевченка до Костенко» зародився з іншого вірша Тараса Шевченка — «Зоре моя вечірняя», який Дмитро Кацал поклав на музику «Місячної сонати» Людвіга ван Бетховена. Цієї весни Оксана Муха презентувала пісню «Вечірне Сонце» на поезію Ліни Костенко.

■ ПРЕМ'ЄРА

Кобзар у стилі блюз

Планують видати пісенний альбом «Від Шевченка до Костенко»



Оксана Муха.
Фото Вікторії Істоміної.

А наступна прем'єра проекту, робота над якою вже на фінальному етапі, — композиція «Листопад», написана за однойменним віршем Богдана-Горія

Антонича.

Творці проекту «Від Шевченка до Костенко» планують об'єднати всі сингли в однойменний альбом. ■

■ НОВИНИ ПЛЮС

Громадянство з українською мовою

Не виключено, що найближчим часом людина, яка прагнути здобути громадянство України, повинна буде здати іспит із державної мови. Відповідний законопроект №5670-д «Про забезпечення функціонування української мови як державної» днями було подано до Верховної Ради України.

У разі прийняття цього закону рівень володіння «слов'яною», необхідний для здобуття громадянства, визначатиме Національна комісія зі стандартів державної мови: іспит на рівень володіння держав-

ною мовою проводитимуть у Центрі української мови.

Без гарячої води до жовтня?

Кияни можуть залишитись без гарячої води до початку опалювального сезону, повідомив голова спостережної ради «Київенерго» Іван Плачков.

Ще 3 травня «Київгаз» призупинив газопостачання 40 квартирних котелень, які забезпечують гарячою водою 231 будівлю. 24 травня через борги «Київенерго» газ відключили СТ-1, СТ «Біличі» та районний котельні «Теремки», які забезпечують

гарячою водою 1980 споживачів. 30 травня «Київтрансгаз» припинив газопостачання ТЕЦ-6, яка забезпечує гарячою водою Оболонь, Троєщину, Райдужний та Лісовий масиви Києва.

Іван Плачков на брифінгу констатував: «Наразі ТЕЦ-6 через відключення газу та простий пережіває технічні складнощі для підтримки системи. Плюс ми витрачаємо мільйон гривень на тиждень для підтримки ТЕЦ-6». Плачков відзначив, що за останні 10 років роботи «Київенерго» ТЕЦ-6 зупиняли двічі з простоєм не більше двох днів.

Застава мера Чопа

Апеляційний суд Ужгорода знизив застава меру Чопа Валерію Самардаку на 872 тис. гривень. Про це у вікторок повідомило Укрінформ.

Прокуратура звинувачує Самардака, якого затримали 30 травня, в отриманні 3 тис. доларів хабара. Раніше йому присудили перебування в СІЗО з заставою мільйон гривень.

На судовому засіданні були також присутні голова Закарпатської ОДА Геннадій Москаль і народний депутат Роберт Горват (БПП), які готові були взяти Самардака на поруки. Втім суд їм відмовив. ■

■ РЕЄСТРАЦІЯ

«Допінг» для Гіменей

Тернополянам сподобалася пришвидшена процедура

Світлана МИЧКО

У рамках популярного проекту «Шлюб за добу», який стартував у середині лютого цього року, в Тернополі вже стали на рушничок щастя аж 122 пари, що становить 10 відсотків від усіх укладених за цей час шлюбів. При цьому близько двох десятків молодих пар скористалися цією послугою на пільгових умовах, встановлених для учасників АТО, тобто безплатно. Нагадаємо, звичайна вартість становить від 1700 гривень при реєстрації в будні дні, до 2000 — у вихідні.

Таку статистику повідомив журналістам на прес-конференції, підсумовуючи роботу очолюваного підрозділу з початку року, начальник головного територіального управління юстиції Тернопільської облдержадміністрації Едуард Кольцов. Відтак у планах згаданого управління — широко запровадити цю послугу в районах області з прив'язкою пришвидшеної реєстрації шлюбів до її проведення в унікальних мальовничих місцевостях та біля історичних об'єктів регіону.

Усе популярнішою стає на Тернопільщині і пришвидшена — тобто відразу в пологових будинках — реєстрація новонароджених, повідомив Едуард Кольцов. За його словами, відповідні офіси Мін'юсту є у 18 пологових будинках області. З початку року там було видано батькам немовлят 1450 свідоцтв про народження, а це 60 відсотків від загальної кількості й майже вдвічі більше, ніж торік. ■

■ ВЛАСНІСТЬ

Земля і будова

Незавершений готель у Львові викупить міська рада

Дар'я БАВЗАЛУК

Депутати Львівської міської ради погодили купівлю недобудованого готелю на вул. Федорова, 23 і 28. За таке рішення під час сесії ЛМР минулого тижня проголосував 41 депутат. Ціна об'єкта продажу — 40 млн. 500 тис. грн. 00 коп. Викупити недобудований готель на Федорова міська рада має до кінця місяця.

«Ми пропонуємо договір купівлі-продажу 100% частки ТОВ «Львівські традиції» та визначаємо ЛКП «Агенція ресурсів міської ради» покупцем корпоративних прав. По суті, йдеться про придбання об'єкта незавершеного будівництва, який розташований на вул. Федорова. Тобто у підсумку територіальна громада стане власником цього об'єкта», — пояснила керівник юридичного управління ЛМР Гелена Пайонкевич.

У пояснювальній записці до ухвали, яку депутати ЛМР прийняли під час сесії 8 червня, вказано, що купівля недобудованого готелю передбачена мировою угодою між мерією Львова та «Українськими інвестиційними системами». Сама мирова угода укладена ще у жовтні 2016 року. Заплатити 40,5 млн. грн. за готель мерія Львова має до 30 червня. Кошти перерахують інвестиційній компанії «Заграва», 48% якої володіють «Українські інвестиційні системи».

Кінцевими бенефіціарними власниками ТОВ «Українські інвестиційні системи» є Олег Гуменюк, колишній депутат Верховної Ради (2002—2012 рр.) та його мати Ганна Гуменюк, у минулому лікарка-бактеріолог Хмельницької обласної СЕС.

Готель за цією адресою планували збудувати до Євро-2012, а суперечка навколо місця триває вже близько 10 років, відколи у 2007 році ТОВ «Українські інвестиційні системи» за 19 млн. грн. купило на аукціоні право оренди ділянки. Майже одразу після цього низка єврейських організацій заявила про свої права на цю ділянку, намагаючись оскаржити в судах ухвалу ЛМР про продаж ділянки. ■

Вадим Денисенко
народний депутат України

«Завдання гундяєвців і сурковців — почати партійний кастинг на заміну Опоблоку. Саме тому ми бачимо і створення партії Клименка, і створення партії Рабіновича — Мураєва, і, зрештою, пошуки самого Опоблоку, що робити далі...».

Віра СВІТЛИЧНА

Про депутата від Опоблоку Євгена Мураєва ще три роки тому знали винятково у вузьких колах. А після Революції гідності, яка, як не парадоксально, дала шанс для розвитку кар'єри не тільки достойним, а й «відстійним» персонажам, про Мураєва заговорили майже всі. Ще б пак. Власник телеканала News One, сайта MIGnews та харківського інтернет-канала «Робінзон ТВ». Людина з яскраво вираженою проросійською позицією. Політик, який розповідає журналістам, як у лютому 2014 року він допоміг колишньому Прем'єр-міністру України Миколі Азарову втекти до Белгорода. «Автор» партії «Життя» (пізніша назва — «За життя»), створеної на пару з Вадимом Рабіновичем. Отже, хто він такий — Євген Мураєв? Інтернет-ресурс «ОРД» присвятив цьому індивіду окреме розслідування, уривки з якого ми наводимо нижче.

Хто, звідки і навіщо

Євген Мураєв — вельми цікава фігура. Харківський міні-олігарх, за чутками, — родич Азарова. З'явився буквально нізвідки. У політику його за ручку привів Михайло Добкін. Але явно не з вулиці. Чи-то дійсно має хороши «родовід», чи-то якісь інші зв'язки. До речі, вас не дивує, що у воюючій країні благополучно працює канал, який фінансує Микола Азаров? Представник ворожої країни чи навіть прем'єр або президент «уряду в екзилі». Але повернімося до Мураєва. Ось що писала про нього преса.

Євген Володимирович Мураєв народився 2 грудня 1976 року в Змієві, в сім'ї службовців — Володимира Кузьмича та Ольги Олександрівни Мураєвих. У 1993 році Євген закінчив фізико-математичний ліцей № 27 міста Харкова — одну з «найкрутіших» шкіл у місті. Після закінчення навчання вступив до Харківського державного університету ім. Горького (нині — Харківський національний університет ім. Каразіна) на механіко-математичний факультет. Але, провчившись там лише рік, перевівся на престижний і «грошовитий» економічний факультет, який закінчив у 1999 році за спеціальністю «фінанси і кредит».

Свою трудову діяльність 23-річний Мураєв почав відразу з поста директора — в 2000 році він очолив ТОВ «Анклав 2000». Пропрацювавши там рік, перейшов на посаду директора в ТОВ «МКМ». У 2005 році, в ході реорганізації фірми, став директором ТОВ «МКМ Харків», де і працював до 2008 року. Того року в Мураєва стався «кар'єрний стрибок» — він став генеральним директором ТОВ «Східна фінансова група».

У березні 2006 року Євген Мураєв був обраний депутатом Харківської обласної ради V скликання від партії Інни Богословської «Віче», яка долучилася до «регіоналів». В обряді Мураєв очолював постійну комісію з питань паливно-енергетичного комплексу, енергозбереження та житлово-комунального господарства, що було близько до його бізнес-спрямування.

15 квітня 2010 року Президент Віктор Янукович призначив Євгена Мураєва головою Зміївської районної державної адміністрації. З цього й стартувала його «доросла» політична кар'єра. До слова, поки інших свіжопризначених глав районів представляли на місцях начальники обласних управлінь і віце-«губернатори», нового керівника Зміївщини представляв особисто «губернатор» Михайло Добкін. У 2010 році Мураєв знову обраний депутатом облради, але вже від Партії регіонів.

У рідному районі новий голова РДА розгорнув бурхливу діяльність — правда, переважно спортивно-культурного спряму-

вання. Діяв Мураєв «із розмахом» — на його «Масниці на Коропових хуторах» палять рекордні 14-метрові опудала і роздають горілку з млинцями, під Змієвим влаштовують міжнародні ралі, чемпіонати України з кінного спорту, змагання з бальних танців та інші заходи, що мали яскраво виражений піар-відтінок. До речі, практично на всіх культурно-спортивних подіях Зміївщини присутні або «губернатор» власною персоною, або глава облради.

Водночас любить глава РДА й новаторські програми. Коли в Україні заговорили про проект «Село майбутнього», де молодим родинам із мегаполісів будуть пропонувати котеджі, а ті поставитимуть країні молоко і вовну, однією з перших у списку кандидатів виявилася Зміївщина.

Ділові ж інтереси Євгена Мураєва в основному стосувалися паливно-енергетичної сфери. Очоловані ним ТОВ «Анклав 2000», ТОВ «МКМ» і ТОВ «МКМ Харків» займалися і оптовою торгівлею паливо-мастильними матеріалами.

На той час у ТОВ «Східна фінансова група» були вже ширші інтереси. Так, скажімо, в 2008 році вона придбала у АТЗТ «Житло» 98,72% акцій АТЗТ «Завод Рапід», який спеціалізувався на металообробці. У 2010 р. частка «СФГ» збільшилася до 99,709%, проте в листопаді 2011 року завод, керований Володимиром Кузьмичем Мураєвим (батьком Євгена), був визнаний банкрутом. Крім того, Євген Мураєв за сумісництвом працював комерційним директором словацько-української торгово-інформаційної компанії «Словенфотрейд». Також він був головою наглядової ради ВАТ «Українсько-Сибірська інвестиційна корпорація», пов'язаної з «УкрСиббанком».

Штрихи по портрета

Іноді надмірна активність Євгена Мураєва обертається гучними скандалами, в яких його противники вбачають особисті інтереси. Так, після президентських виборів 2010 року, коли зміна глав райдержадміністрацій стала не тільки очевидним, а й законодавчо необхідним кроком, Мураєв (на той момент ще депутат облради, який курирував Зміївський район) влаштував публічну «прочуханку» тодішньому голові Зміївської РДА Анатолію Гацьку. Депутат-«регіонал» заявив на сесії райради, що район перебуває в жалюгідному стані, ціни підвищуються, промислове виробництво падає, злочинності стає все більше, і навіть корови дояться погано. І додав, що Гацько в другому турі президентських виборів задіяв адмінресурс та агітував за Юлію Тимошенко. В результаті райрада висловила своєму тодішньому районному керівнику недовіру. А через місяць, як ми вже зауважували вище, Мураєв передбачувано зайняв його місце.

КУДИ ДИВИТЬСЯ СБУ?

Мураєв від Добкіна
далеко не впаде

Портрет «регіонала» на тлі телеканала. Що відомо про одну з найодіозніших персон політико-медійної сфери — власника телеканала NewsOne



Євген Мураєв невтомно створює все нові інформприводи — і всі вони з присмаком путінської Росії.

У березні 2011 року в Мураєва трапився конфлікт із районним прокурором Олегом Бурцевим. Як заявив глава РДА, за останні три місяці до нього надійшло близько 10 скарг від представників малого та середнього бізнесу на районну прокуратуру — підприємці нібито заявляли про незаконні побори. Обласна прокуратура влаштувала внутрішню перевірку, але підтвердження слів Мураєва не знайшла.

Тоді на вулиці Змієва вийшли «скривджені» бізнесмени, а сам глава району звернувся по допомогу до «губернатора» Добкіна. Той дипломатично відповів, що впливу на прокуратуру в нього немає, але пообіцяв «розібратися». Зрештою, прокуратура прийняла «соломонево рішення» — поміняла місцями глав прокуратур двох районів. Олег Бурцев відправився до Вовчанського району, а на його місце прислали тамтешнього голову райпрокуратури Ігоря Голуба. Скарги Мураєва припинилися.

Наступний гучний скандал мав місце навесні 2012 року — на цей раз його фігурантом (окрім Мураєва) виступав голова Комсомольської селищної ради Степан Миндарь. Мураєв звинуватив його в завищених тарифах на ЖКГ, незаконному продажі комунального майна і, не мудруючи лукаво, просто запропонував подати у відставку. Миндарь, природно, відмовився і звинуватив Мураєва в залякуванні місцевих жителів та депутатів. У конфлікт включилися місцеві газети «Зміївський кур'єр» та «Вісті Зміївщини» і навіть деякі регіональні ЗМІ.

А останній скандал Мураєва «докотився» вже до Києва. Пов'язаний він був із національним природним парком «Гомільшанські ліси», створеним у Зміївському районі відносно недавно, в 2004 році. В 2010-му ідею створення парку почали оскаржувати — аж до збору підписів за його ліквідацію в нинішньому вигляді. Звернення з 271 підписа-

ми селян було винесено на розгляд сесії Задонецької сільради, але депутати більшістю голосів виступили проти. Водночас екологи заперечили, що місцевих жителів налаштовують проти «Гомільшанських лісів» спеціально.

Євген Мураєв несподівано підтримав «ворогів природи», заявивши, що національний парк не утримується в належному стані. Він стверджував, що в «Гомільшанських лісах» не проводяться санітарні рубки дерев, що може створити проблеми в разі пожежі. А також висловив невдоволення тим, що в заповіднику розвелосся надто багато живності. «Через те, що тварин у парку дуже багато, вони завдають шкоди сільськогосподарським угіддям. З'явилися вовки, тварини хворіють», — заявив він тоді.

Для поліпшення ситуації Мураєв пообіцяв знайти інвестора, який профінансує будівництво на території національного парку туристичної інфраструктури — байдаркових станцій, козацьких сіл, місць для елітної риболовлі та інших тощо. За його словами, це було б єдиним способом отримувати дохід і приділяти «Гомільшанським лісам» належну увагу. Втім противники цієї ідеї подейкували, що глава району переслідує власні ділові інтереси, проте конкретних підтверджень ніхто не надав.

Тяжіння до Росії

Проте все це дрібниці на тлі того, як відкрилася натура Євгена Мураєва після 2014 року. Депутат послідовно та активно демонструє публіці свої проросійські погляди — благо, цій меті слугує окремий (та повністю підконтрольний йому) медіа-ресурс. У 2015 році Мураєв, приміром, назвав анексований Крим «федеральним округом Росії».

Чим іще «уславлений» Мураєв? Тим, зокрема, що підтримує проект однопартійця Євгена Балицького про забезпечення державної підтримки заходів з розвитку, популяризації і за-

хисту російської мови. Як пояснив сам Балицький, «нова влада приходить і йде собі, а росіяни й українці завжди будуть братніми народами». Під цими словами фактично розписався й Мураєв, зазначивши, що поділяє стурбованість Балицького впровадженням квот для українських пісень на радіо.

Окрім цього, Мураєв вважає «цілковитою маячнею» заборону в Україні російських інтернет-ресурсів. «Не сумніваюся, що за всім цим абсурдом ховають зовсім інше. Тому що якимось несподівано суспільство запропонувало багато резонансних питань. І по георгіївській стрічці, і по інтернету... За цим явно приховують щось глобальне на кшталт пенсійної реформи, можливого зняття мораторію з продажу землі. Особисто я не вірю в маячню, що в блокуванні іноземних ресурсів була якась сувора необхідність або що це загрожує обороноздатності країни», — просторікував Мураєв в інтерв'ю російським медіа.

А також додавав: «Немає ніякого українського суспільства... Коли ми говорили про те, що Майдан — це винятково продукт технології, нам розповідали про романтизм і патріотизм... Західні партнери лише чекають приводу, щоб змінити владу, яка, маючи підтримку в суспільстві, збирається встановити в Україні жорсткий тоталітарний режим».

Проаналізувавши такі висловлювання, депутати з провідних фракцій намагалися привернути увагу СБУ до ідей, які поширює Євген Мураєв, проте, як зазначає він сам, «Генпрокуратура і СБУ дали висновок: у моїх словах немає ознак злочину. Так що є офіційне підтвердження, що я не сепаратист». Проте чим, як не сепаратизмом або державною зрадою (якщо таке визначення підходить краще), є численні волення Мураєва на тему дружби з Росією? Чим є його категоричне неприйняття всіх ініціатив останнього часу, поділяючи дистанціюватися від буйного північного сусіда?

Усе, що робить наразі Євген Мураєв разом зі своїми найближчими партнерами, цілком відповідає завданням, продиктованим Кремлем. Звісно, у тому, чому він «не сепаратист», є велике питання до правоохоронних органів, котрі видали йому подібну індульгенцію. Втім усунути таких, як Мураєв, від влади і від інструментів впливу можна й без допомоги спецслужб. Достатньо лише не дати шансу всім відгалуженням Партії регіонів (зокрема й проекту «За життя») на наступних виборах. Але чи готові українці залишити послідовників Януковича на політичному маргінесі? ■

■ А СОВІСТЬ ДЕ?

Вічні вихідні: що змусить мільйонерів працювати в Раді

Рада не зміниться до тих пір, поки люди ходять туди заробляти гроші

Юлія ЗАБЄЛІНА

За минулий пленарний тиждень (5-9 червня) у Верховній Раді України відбулося 135 голосувань, що становить понад 30 голосувань за день. Але така інтенсивність не допомогла ухвалити важливі закони та прийняти кадрові рішення. Це пов'язано з тим, що народні депутати не з'являються на засідання та ігнорують голосування. Надто погано народні обранці працюють після тривалих свят та щоп'ятниці. Як змусити працювати нардепів, з'ясував «Апостроф».

В останні місяці парламент швидше відзначає свята — Великдень, 1 травня, 9 травня, Трійцю — з нечисленними перервами на роботу в сесійній залі, ніж займається активною законотворчою роботою. На минулому пленарному тижні в порядку денному стояло безліч важливих питань, починаючи від обрання омбудсмена та розгляду медичної реформи, закінчуючи кадровими призначеннями і розглядом урядового законопроекту про переважання Національного агентства з запобігання корупції (НАЗК). Крім того, підвищеним залишаються питання пенсійної та земельної реформ, оновлення складу Центрвиборчкому та низка антикорупційних законопроектів. Але до жодного з цих питань у депутатів руки не дійшли, а з обіцяної медреформи, проголосували тільки один законопроект про платні медпослуги, але не з першої спроби.

Враховуючи, що понеділок був вихідним днем, Трійця, то робота у вівторок стартувала дуже важко — погоджувальну раду і засідання провели в один день. Тому засідання почалося із запізненням і відразу перетворилося на сварку між лідером фракції «Батьківщина» Юлією Тимошенко і лідером Радикальної партії Олегом Ляшком. У результаті у вівторок парламентарії не встигли розглянути жодного важливого законопроекту, а документ про реформування НАЗК навіть не змогли включити до порядку денного. Те ж саме продовжилось і в середу та четвер. У п'ятницю, за традицією, нардепи не відвідували пленарні засідання, тому в цей день плідної роботи теж не було, як і в попередні місяці.

Боротися з низькою ефективністю Ради та прогулами у різний час намагалися багато спікерів ВРУ. Зокрема, Володимир Гройсман, коли був главою Ради, пропонував штрафувати прогульщиків, а нинішній спікер Андрій Парубій, який неодноразово достроково закриває засідання Ради через відсутність депутатів, подав ідею публікувати прізвиська прогульщиків у газеті Верховної Ради «Голос України», знижувати зарплати, а також скоротити кількість комітетів. Але, судячи з усього, жоден із методів не привів до бажаного результату, а український парламент і далі не радує своєю роботою.

Депутати Ради вигадали традиції, якими пояснюють

свої прогули. Щоб змусити нардепів працювати, спікер запропонував використати парламентську газету. Поки всі демонструють своє вміння не працювати — країна чекає нових законів.

За словами народного депутата від фракції «Народний фронт», голови підкомітету з питань законодавства про статус народного депутата Світлани Войцеховської, низька ефективність роботи пов'язана з тим, що голови фракцій і партій погано організовують роботу депутатів. «Багато хто не ходить на роботу, але розписуватися за кожну фракцію — важко. Це залежить від внутрішньої партійної дисципліни і домовленостей глав фракцій і Голови Верховної Ради. Як би ми не змінювали регламент, якщо немає партійної дисципліни, нічого не зміниться», — коментує нардеп «Апострофу».

Для того щоб змінити роботу Ради, на думку Войцеховської, слід перш за все впорядкувати роботу комітетів ВРУ. «Міжнародний досвід показує, що нам треба підвищити роль і якість роботи комітетів, і цю дискусію, яка триває в залі по кілька годин, вирішувати в комітеті. Тобто всі питання повинні бути вирішені в комітеті, так працює весь світ. І саме комітет і повинен бути головним. Усі дебати повинні бути в комітеті. Тоді будуть у зал виноситися такі питання, в яких не досягли консенсусу або суспільно важливі. І, крім того, треба змінювати роботу самого парламенту, тому що коли приносять матеріали на 125 сторінок, то неможливо прочитати, тому одна правка обговорюється кілька годин», — переконана нардеп. Також парламентарій розповіла, що Рада минулого пленарного тижня не проголосувала за законопроект, який змінює кількість комітетів: «А за ним, як член робочої групи скажу, повинен був йти законопроект щодо зміни закону про комітети ВРУ. І там повинні збільшити і роль, і ефективність роботи комітетів».

Позафракційний народний депутат Віктор Чумак наполягає на тому, що справа не в дисципліні, а в недосконалому виборчій системі. «З Радою не можна нічого зробити до тих пір, поки люди ходять туди заробляти гроші, а не приймати закони. Вони ходять туди з іншою метою: туди прийшли мільйонери, які прийшли ставати мі-

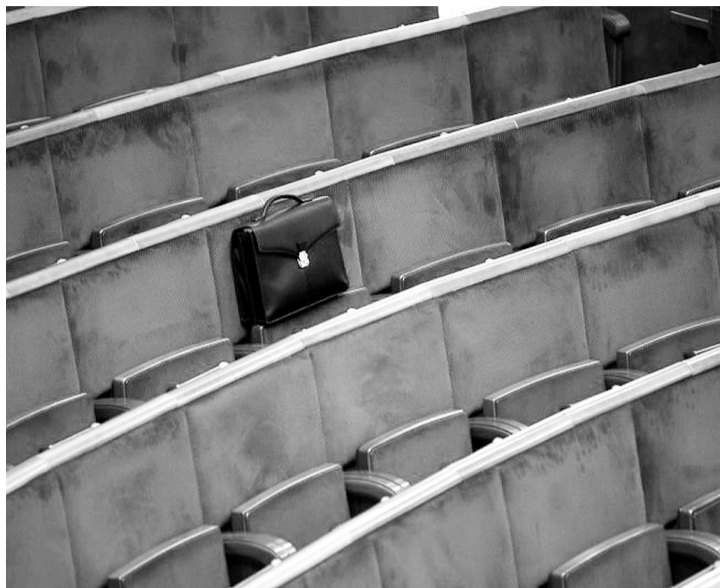


Фото УНІАН.

льярдерами. ВРУ будь-якого скликання буде так працювати, якщо не змінити виборче законодавство.

Виборче законодавство — це критерій відбору політиків, а якщо зараз основний критерій — це кількість грошей, за які купують округи або місця у списках, то в принципі не можна буде змінити законодавчий орган. Потрібне нове виборче законодавство. Зробити його пропорційним, з відкритими списками, тоді з'явиться внутрішньополітична конкуренція, тоді люди будуть розуміти, кого вони обирають у списках. А ці політики безвідповідальні, тому що люди обрали лідерів [партій]. Один зумів свою фракцію змусити ходити лише через те, що вона маленька. Інші — не можуть: по-перше, великі фракції, а по-друге, вони складаються з товстосумів, грошових мішків, які не приймати закони ходять у Раду», — розповів «Апострофу» Чумак.

На думку аналітика громадянської мережі ОПОРА Олександра Неберикута, чинників, через які Рада нинішнього скликання працює погано, — кілька. «Треба розуміти, яка зараз конфігурація роботи Ради: вона не є монолітною, коаліція, яка створювалася на момент утворення ВРУ VIII скликання, не існує в тому форматі, в якому існувала з самого початку. Все відбувається у ситуації постійних торгів, постійної конкуренції. Це ускладнює і прозорість прийняття рішень, і швидкість прийняття», — розповідає експерт «Апострофа».

Крім того, Неберикут вказав на те, що багато депутатів у своїй роботі вже орієнтуються на майбутні парламентські вибори. «Якщо говорити про наближення чергових парламентських виборів, очевидно, що це впливає на поведінку, особливо на публічні заяви з боку парламентських фракцій. Вони, так чи інакше, намагаються позиціонувати себе більш опозиційними, ніж є насправді. Навіть «Самопоміч», «Батьківщина», які входили до коаліції, зараз ведуть боротьбу за опозиційну нішу. Тому навіть ті законопроекти, які вони готові підтримувати, які голосують-

ся, вони дуже часто критично оцінюють на публіку, щоб підтримувати свої рейтинги в конкурентному стані», — вважає аналітик.

При цьому аналітик звертає увагу, що уряд виконує основну частину законотворчої роботи, тому що більшість урядових і президентських законопроектів стають законами, і ця тенденція зберігається: «Питання не тільки в тому, що уряд і Президент мають вирішальний вплив на діяльність парламенту через основні фракції, а в тому, що фракції не можуть скласти якісну конкуренцію їх законопроектам». Але при цьому експерт стверджує, що є і позитивні зміни в роботі Ради нинішнього скликання. «Внутрішній процес функціонування парламенту трохи покращився. Не відбулося якогось прориву, реформа парламенту триває, але насправді в частині діяльності комітетів ситуація покращилася: є можливість доступу до роботи комітетів з боку журналістів, громадськості, навіть онлайн засідань комітетів є», — вважає експерт.

Політичний аналітик Олександр Солонтей зазначає, що депутати до роботи у ВРУ ставляться, як до хобі, тому це можна змінити тільки після переважання парламенту. «Народні депутати відстають від розвитку країни. Фактично ми маємо справу з олігархічною Радою минулого, яка не відповідає потребам сучасності. Найвідоміший приклад — графік роботи, згідно з яким депутати більше часу відпочивають замість роботи. Парламентська реформа давно перезріла. Є навіть повністю підготовлені пропозиції і законопроекти за участю європейських експертів парламентаризму, але депутати не хочуть працювати, тому їх не приймають. Насправді вони працюють, але у власному бізнесі, а до депутатства ставляться як до хобі. Вважаю за необхідне змінити персональний склад парламенту. Слід збільшити кількість парламентаріїв, які будуть повністю зосереджені на депутатській роботі. Без цього всі інші процедурні та регламентні зміни будуть марними», — резюмував Солонтей. ■

■ «КРИМНАШ»

Вітер у голові

Багато мешканців окупованого Росією півострова впевнені, що відсвяткували українське свято

Ірина КИРПА

Результати проведеного серед кримчан содопитування не можуть не дивувати: 40 відсотків людей заявили, що прийшли вшанувати 12 червня день української незалежності по-новому, а ще 35 відсотків опитаних почули про таке свято, як «День Росії», вперше. Загалом у Російській Федерації, згідно з соціологією, кожен другий росіянин плується з назвою нібито головного державного свята. Це при тому, що на офіційному рівні цього року День Росії відзначали вже 27-й раз поспіль.

«Ми прийшли на свято з дітьми заради безкоштовної їжі, — визнає мешканка анексованого Криму Альона Кубатько. — Дивує, що на кожного відпочивальника припадає по 2-3 співробітники правоохоронних органів». Заходи для «безпеки» учасників святкових заходів на півострові справді вражали. Вони, швидше, насторожували нормальних людей, а не заспокоювали.

«Боротьба з терористичною загрозою стала нормою життя на території Російської Федерації, тепер цю практику окупаційна влада закріплює й у Криму, — пояснює громадський діяч Криму Ілля Болшедворов. — Мешканців окупованого півострова постійно залякують терактами та війною, але обертається це тільки розширенням повноважень для співробітників ФСБ».

Солідарна з цими словами й правозахисниця Олександра Криленко, яка впевнена, що тероризм для влади Росії — це, швидше, форма залякування людей, аніж реальна загроза. Але це загальноросійська практика, яка прийшла до Криму. По всіх містах і містечках окупованого півострова представники російської влади розклеїли попередження напередодні акцій протесту, які пройшли 12 червня в Росії. Це одна з форм протидії активності людей. Український публічний центр отримав заборону на проведення своїх заходів під тим же приводом «боротьби з тероризмом».

«Окупаційна влада Криму позбавляє нас можливості вільно висловлювати свої думки, — говорить керівник центру Леонід Кузьмін. — Із поліції нам регулярно надходять попередження, хоча всі наші акції носять винятково мирний характер».

Про те, що в анексованому Криму громадянам перешкоджають реалізувати право на мирні зібрання, повідомили й учасники Кримської правозахисної групи під час презентації огляду «Неузгоджена свобода: аналітичний огляд про порушення свободи мирних зібрань у Криму».

Українські правозахисники розробили рекомендації для влади Росії, України та міжнародних структур. Кримська правозахисна група відправила цей огляд і Спеціальному доповідачу ООН із питань свободи мирних зібрань та асоціацій. ■

ГЛАС НАРОДУ

Уперте
Пуерто-РікоОстрівна країна хоче стати
51-м штатом США

Ще одна «зірочка» проситься на прапор США.

Інна СТЕПАНЧУК

У Пуерто-Ріко відбувся референдум, під час якого мешканці мали вирішити: хочуть вони залишатися окремою державою чи ввійти до складу США окремим штатом. Близько 98% пуерторіканців забажали влитися в американську родину. Проте результати референдуму можуть бути визнані такими, що не мають юридичної сили через низьку явку виборців — лише 23 відсотки мешканців країни прийшли на виборчі дільниці, повідомляє AP.

Губернатор Пуерто-Ріко Рікардо Розелло оголосив, що він повідомить ці результати Вашингтону і переконуватиме Конгрес США передбачити відповідну процедуру зміни статусу острова. «Вашингтон сміятиметься вам в обличчя», — переконаний колишній губернатор острова Анібал Ачеведо Віла, натякаючи в коментарі CNN на низьку явку виборців. Справді, одного лише бажання пуерторіканців приєднатися до США замало. Таке бажання має бути й у Вашингтона, що мало ймовірно.

Пуерто-Ріко переживає глибоку економічну кризу і минулого місяця було вимушене подати на банкрутство через величезний борг у 70 мільярдів доларів. Навіть консультативна допомога колишнього міністра фінансів України в уряді Арсенія Яценюка пані Наталії Яреско не змогла відвернути банкрутство. Нагадаємо, її було призначено виконавчим директором Ради фінансового контролю Пуерто-Ріко. Економічний спад у країні триває вже протягом 10 років. За цей час острів покинуло 350 тисяч людей, багато з них виїхали в пошуках кращого життя до Флориди, на острові панує безробіття, закриваються школи.

Пуерто-Ріко — острів у Карибському морі, що має статус «неінкорпорованої організованої території». Тобто ця територія не є невід'ємною частиною США, верховна влада належить Конгресу США, але дія на ній американської конституції обмежена. Пуерто-Ріко має власну Конституцію, законодавчу, виконавчу і судову гілки влади. Зв'язок зі США полягає в наявності спільного громадянства, валюти й оборони (навіть прапор країни нагадує американський). Станом на 2007 рік на острові мешкало близько 4 мільйонів людей. П'ять років тому в країні вже проводили референдум, аби приєднатися до США 51-м штатом. Тоді цю ідею підтримали 65 відсотків тих, хто взяв участь у волевиявленні. Але Конгрес США не пішов пуерторіканцям назустріч. ■

МІСІЯ

Звільняємо місце сусідам

Може, Польща краще відстоюватиме наші інтереси в Радбезі ООН, ніж сама Україна

Ігор ВІТОВИЧ

До Ради Безпеки ООН обрано п'ятьох нових непостійних членів на 2018—2019 роки. Ними стали Польща, Кувейт, Екваторіальна Гвінея, Перу і Республіка Кот-д'Івуар. Польща була єдиним кандидатом від групи країн Східної Європи. Вона замінить Україну серед непостійних членів Ради Безпеки ООН із 1 січня 2018 року. Щоб бути обраною, Польща провела необхідну лобістську роботу. А під час голосування на форумі Генеральної асамблеї ООН ця країна отримала 190 голосів (дві держави утрималися від голосування). Польща подала свою кандидатуру до Радбезу ООН у 2009 році.

Це вже вшосте наші сусіди стали непостійним членом Радбезу. Як заявив президент країни Анджей Дуда, «Польща буде представником нашого регіону в цій великій всесвітній організації, яка піклується про мир у всьому світі й має велике значення, коли йдеться про побудову глобального закону і порядку».

«Це велика перемога польсь-

кої дипломатії і важливий успіх нашої зовнішньої політики. Ми починаємо діяти глобально і не боїмося значних викликів», — заявив глава МЗС Польщі Вітольд Вашиковський. Польща займатиметься глобальними питаннями, але не забуде про конфлікт в Україні, додав він. Міністр Вашиковський нагадав, що головна мета Ради Безпеки ООН — зберегти спокій у світі. Він зауважив, що цю мету не можна зводити лише до мілітарних питань. «На мир впливає також багато інших чинників, наприклад міграція. Ми хочемо допомагати у вирішенні цих проблем», — значив голова польської дипломатії.

Польща буде прагнути до реформування ООН, зокрема до зміни правил, які існують у Радбезі. Йдеться про те, пояснив керівник польської дипломатії, щоб обмежити право на вето державам, якщо резолюція Ради Безпеки ООН стосується збройного конфлікту за участю країни, яка блокує вето. Це прямиий натяк на дії Росії.

Україна, яка як представник Східної Європи передасть свої повнова-

ження у Радбезі Польщі, була обрана до цього авторитетного органу ООН 2015 року на тлі захоплення світу героїзмом Майдану 2014 року. Мусимо з прикриттю констатувати, що за ці півтора року перебування в Радбезі Україна не використала свої можливості як член такого поважного світового органу. Жодних ініціатив, які б мали практичне значення для нашої країни. Делегація України в Радбезі віддзеркалює увесь непрофесіоналізм та убогість української дипломатії. З грудня 2015 року постійним представником України при ООН є Володимир Єльченко, син секретаря ЦК Компартії України з ідеології Юрія Єльченка, та колишній висуванець Партії регіонів на посаду глави МЗС. Важко очікувати на повагу до України, коли її представник під час голосування на засіданні Радбезу зачитує заяву англійською мовою з папірця і з акцентом учня 7-го класу провінційної школи. Може, хоч Польща виконуватиме за нас ті завдання, які так і не спромоглися виконати делегація України за час дворічного перебування в складі Радбезу. ■

ТЕХНОЛОГІЇ

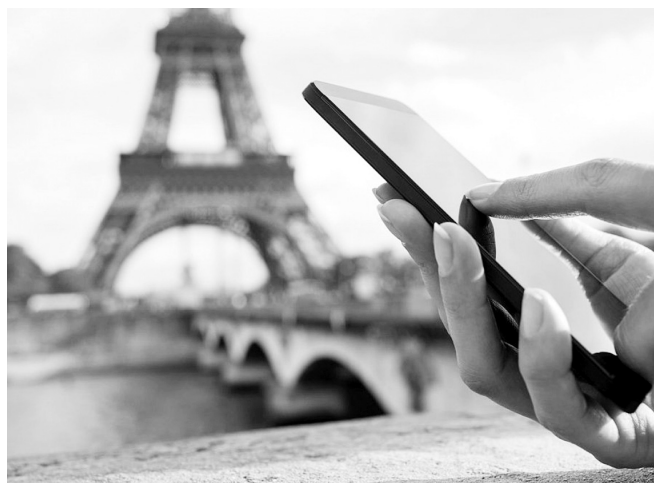
Інтернет зі швидкістю світла

В Євросоюзі запровадять безкоштовний Wi-Fi та 5G
в публічних місцях і безкоштовний роумінг

Олег БОРОВСЬКИЙ

Забезпечити безкоштовним інтернетом публічні місця в усіх країнах-членах Євросоюзу — мета проекту Wi-Fi4EU, який мають реалізувати до 2020 року. Він — частина плану з переведення мереж зв'язку в ЄС на 5G. Нова технологія здатна забезпечити швидкість інтернету в кілька гігабайт за секунду. Україна наразі сприймає як досягнення запровадження 3G, а 4G тільки перебуває на стадії попереднього планування.

Але безкоштовний Wi-Fi та 5G в публічних місцях — це справа майбутнього, хай і близького. А вже з 15 червня в усіх країнах Євросоюзу буде остаточно відмінена плата за роумінг. Дзвінки, SMS та користування інтернетом за кордоном коштують для європейця стільки ж, скільки й у рідній



До 2020 року скасувати плату за роумінг Європа планує і для України.

країні. Деякі оператори мобільного зв'язку вже запровадили тарифи без плати за роумінг, не чекаючи 15 червня. Втім у цій бочці меду не обійшлося без ложки дьогтю: особам, які не виїждять за кордон, а користуються смартфонами лише вдома,

доведеться платити трохи більше, тобто і за тих, хто любить подорожувати. Річ у тім, що окремі оператори зв'язку, щоб не втрачати частину прибутків від скасування оплати за роумінг, трохи підвищили загальні тарифи, але лише на 1-2

євро, чого європейці з їхнім рівнем, вірогідно, й не помітять. А якщо врахувати, що впродовж року приблизно половина європейців виїждять за кордон і користуються там інтернетом та роумінгом, то загалом споживачі виявляться у вигаді.

Також із середини червня знижуються загальні тарифи на послуги зв'язку. Вихідні дзвінки в європейському роумінгу стануть дешевшими на третину — хвилинний тариф становитиме 3,84 євроцента замість теперішніх 6 євроцентів. Відправка SMS у роумінгу стане вдвічі дешевшою від теперішньої — 1,2 євроцента замість 2,4.

Українці під час перебування в ЄС також зможуть користуватися цими перевагами, досить лише придбати європейську SIM-карту (за пред'явленням паспорта) і стартовий пакет до неї (обійдеться десь у 35 євро). Це буде вигідно тим, хто часто буває за кордоном, а телефон упродовж дня не відлипає від вуха. А ось майбутнє запровадження безкоштовного Wi-Fi у громадських місцях Європи буде вигідним як для самих мешканців ЄС, так і для гостей із за кордону. ■

НОВИНИ ПЛЮС

Після Дня Росії

Близько двох тисяч осіб було затримано під час антикорупційних мітингів у Росії 12 червня. Найбільше — в Москві та Санкт-Петербурзі. Серед затриманих у Петері, зокрема, Борис Стругацький, онук відомого письменника-фантаста. Організатора мітингів Олексія Навального заарештували на 30 діб. Таке рішення виніс Симоновський суд Москви, повідомив опозиціонер у своєму мікроблозі на «Твіттері». «Мало того, що вони всю країну розікрали, так я ще через них концерт Дереве Mode у Москві пропущу», — написав політик.

Євросоюз закликав Росію невідкладно звільнити мирних демонстрантів: «Ми очікуємо, що російська влада буде повністю

дотримуватися міжнародних зобов'язань і невідкладно звільнить мирних демонстрантів і тих людей, які мали намір реалізувати свої основні права». Білий дім також засудив масові арешти в Росії, повідомляє «Рейтер». «Затримання мирних демонстрантів, спостерігачів за дотриманням прав людини і журналістів є образою основних демократичних цінностей», — наголосив представник Білого дому Шон Спайсер.

Санкції були, є і будуть

Сенат США уклав велику двопартійну угоду щодо введення нових санкцій проти Росії та обмеження можливості президента Дональда Трампа скасовувати санкції без згоди Конгресу, повідомляє видан-

ня The Hill. Угода передбачає нові санкції проти Кремля, зокрема через кібератаки російських хакерів, а також щодо конкретних осіб, які постачають зброю сирійському президенту Башару Асаду. Голосування за таку угоду, ймовірно, відбудеться вже цього тижня.

Трамп їде у Польщу

У Польщі триває підготовка до візиту американського президента Дональда Трампа, повідомляє Польське радіо. Міністерство закордонних справ країни припускає, що президент США прибуде до Польщі 5 липня ввечері, а програма його візиту триватиме до пообідніх годин 6 липня. Міністр закордонних справ краї-

ни Вітольд Вашиковський наголосив, що серед тем переговорів будуть двосторонні відносини, зокрема економічне співробітництво, постачання газу, співробітництво в галузі оборони, а також російсько-українська війна.

У Туреччині знають, хто замовив російського посла

Прокуратура Анкари ідентифікувала п'ять підозрюваних, причетних до вбивства посла РФ Андрія Карлова 19 грудня минулого року. За версією прокуратури, один із цих п'яти підозрюваних і наказав співробітнику поліції Мевлюту Алтинташу скоїти вбивство Карлова. Прокуратура встановила, що наприкінці листопада 2016 року

Алтинташ їздив на зустріч у п'ятизірковий готель в Анкарі та, можливо, саме там отримав наказ убити посла.

Землетрус у Греції

У результаті землетрусу біля грецького східного острова Лесбос одна людина загинула та 11 отримали травми. На острові зруйновані деякі будинки. За даними місцевої влади, найсерйозніші пошкодження отримало селище Вріса. Тут майже половина будинків були зруйновані, всі жертви землетрусу — жителі цього селища. Землетрус магнітудою 6,1 стався 12 червня о 15:28 за місцевим часом. Підземні поштовхи також відчувалися в Афінах, що розташовані в 270 км від епіцентру. ■

ТЕХНОПАРК

Посівна із супутника

Ключовим акцентом виставки АГРО-2018 стане презентація технологій в аграрному секторі

Олена ЯРОШЕНКО

«Там ці селяни з промасленими мазутом руками про комбайни за ціною космічних кораблів торгуються...» — ошелешено повідомило мені після відвідин сільськогосподарської виставки дитя манікюрних салонів, уперше провівши соціологічне опитування неурбанізованого профілю. Для більшості віддалених від аграрних тем мешканців мегаполісу той факт, що сучасні сільськогосподарські підприємства в Україні стали локомотивами впровадження і розвитку новітніх технологій, — приголомшливе відкриття. Про село вони досі виносять судження або зі скандальних телесюжетів про розбірки питущих екс-трактористів або ж про невгамовних медіа-популістів з неодмінними вилами і переляканими коровами. Тим часом мислячі фермери і винахідники, зацікавлені у підвищенні коефіцієнта корисної дії у своїх господарствах, синхронно з основами класичної агрономії цікавляться й досягненнями Ілона Маска.

Виставка — індикатор пріоритетів

Стимулювання розвитку та застосування новітніх технологій в агропромисловому комплексі нарешті оголошено пріоритетом і у вітчизняних державних інституціях. Після успішного проведення щойно завершеної в Києві міжнародної виставки «АГРО-2017» її головний організатор — Мінагрополітики — вирішило, що в наступному році головною темою цього щорічного заходу стане презентація технологій в аграрному секторі. Про це повідомила заступник міністра аграрної політики та продовольства України з європейської інтеграції Ольга Трофимцева під час форуму AgTech. «Ефективне втілення технологічних рішень у виробничі процеси може відбуватися лише за умови партнерства між державою, бізнесом та розробниками нових рішень. Ми застосовуватимемо найкращий досвід наших іноземних партнерів, таких як Нідерланди чи Ізраїль, які успішно використовують високі технології в аграрній галузі. Наукові розробки мають бути прикладними, а дослідження не лише мають бути теоретичними, а й працювати на захист економіки», — зауважила заступник міністра.

За словами Ольги Трофимцевої, Мінагрополітики йтимо шляхом створення інноваційних агрохабів та технологічних агрокластерів для стимулювання прогресу як в агросекторі, так і в економіці загалом. Зокрема, сьогодні розглядають можливість створення в Україні спільного науково-інноваційного центру з ізраїльським центром сільськогосподарських досліджень Волкані.

«Технології в аграрному секторі мають відігравати роль парасольки» для всіх пріоритетів стратегії «3+5». Адже без відповідного рівня технологій не можна уявити собі ані цивілізованого ринку землі, ані забезпечення системного управління безпечністю та якістю продуктів харчування, ані розвитку сільських територій», — підкреслила Ольга Трофимцева.

Контроль із космосу

Днями в Посольстві США компанія Planet презентувала передові можливості використання супутникових знімків, які дозволять українським аграріям встановити щоденний глобальний контроль над станом рослин та земельним фондом. У заході взяли участь представники Міністерства аграрної політики і продовольства, Державного космічного агентства України, регіональної влади, академічної еліти та українських приватних підприємств. Віцепрезидент із розвитку бізнесу компанії Planet Джон Олрікс представив революційний підхід Planet до космічного моніторингу. Зокрема — передові можливості використання супутникових знімків компанії Planet у різних країнах та технічні рішення, які допомагають збільшити ефективність в управлінні сільськогосподарськими підприємствами. Компанія Planet — каліфорнійська компанія «новітніх космічних» технологій, яка була заснована в 2010 році групою вчених — колишніх співробітників NASA. Компанія Planet першою у світі змогла забезпечити якісну супутникову зйомку всієї земної поверхні кожного дня. Зараз на орбіті працює близько 140 мікросупутників груповання Planet, що є найбільшим сузір'ям супутників у світі. Цю космічну інформацію використовують як приватний бізнес, так і уряди розвинутих країн для прийняття зважених управлінських рішень.

Українська сторона у свою чергу представила огляд еволюції вітчизняного ринку щодо супутникового агромоніторингу, можливості, які тепер доступні українським сільськогосподарським компаніям завдяки технології Planet. Із кожним роком український сільськогосподарський ринок стає більш професійним, а українські аграрії — обізнаними в сучасних технологіях та вимогливими до якості продуктів.

Інвесторів шукаємо самі

Тим часом українська компанія Drone.ua оголосила



Затребуваність операцій з дронами у сільському господарстві зростатиме, і внутрішньоукраїнський ринок на цей запит уже зреагував.

ла про залучення низки приватних інвесторів із Великобританії, Польщі та Молдови, інтереси яких в Україні представляє компанія «Студія Аграрних Систем». Значні фінансові ресурси залучають під створення спільного підприємства з назвою DroneUA Agroservice. Точний розмір інвестицій та умови угоди поки що не оприлюднюють. Але учасники угоди оцінюють її в 4,7 млн. доларів. При оцінці до уваги брали показники наявного земельного банку клієнтів Drone.ua, інформацію про поточні фінансові показники (наприклад, дані щомісячної передплати агропослуг), а також заплановані показники зростання.

Підприємство стане провайдером послуг безпілотних технологій у сільському господарстві. Воно зароблятиме, продаючи сервіс сільськогосподарським підприємствам по моделі передплати. Ці сервіси включають аерозйомки посівів, розрахунки рівня вегетації, біохімічний аналіз рослин, аналіз ґрунтів і таке інше. В активи нової компанії вже ввійшов власний дослідницький центр на базі сільськогосподарського підприємства в Черкаській області, загальною площею 1477 гектарів. До кінця 2018 року штат нового підприємства планують розширити до 200 людей, відкрити філії в Одесі, Кіровограді, Сумах.

У результаті оборудки обсяг земельного банку, який обслуговує DroneUA Agroservice, вже збільшився більш як на третину — до 3,1 млн. гектарів. Оператори дронів планують здійснити до кінця 2017 року близько 30 тисяч вильотів над новими площами в Україні.

Нагадаємо, недавно Державіаєрслужба запропону-

вала правила використання дронів в Україні. 28 квітня було представлено оновлену концепцію регулювання для безпілотних апаратів, тобто фактично — правила їх використання в Україні. Поки що це лише проект документа. В ньому запропоновано класифікацію дронів, особливості роботи з дронами в випадках комерційної та любительської експлуатації, ситуації, коли пілоту дрона необхідна сертифікація і реєстрація та інше. До речі, в Державіаєрслужбі вже анонсували й створення окремого напрямку з дронів. Дрони запропоновано класифікувати за масою (нульовий клас — до 250 грамів, перший — від 250 грамів до 20 кілограмів, другий — від 20 до 150, третій клас — понад 150 кілограмів). Також пропонують класифікацію по типу управління: ручний візуальний — клас А, ручний інструментальний — клас В, автономний — клас С.

За словами експертів, в Україні сьогодні основна кількість безпілотників — пристрої вагою до 25 кілограмів із можливістю автоматичного польоту, тобто ті, що потрапляють у категорію «1С». Державна авіаслужба, опираючись на дану класифікацію, пропонує наступні правила з диференціацією для комерційного та некомерційного використання: (див. Таблицю 1).

На сьогодні Україна є країною з практично незавантаженим повітряним простором порівняно, скажімо, з державами Єврозою. Для виробничих завдань у сільському господарстві ефективніше виконувати польоти вище, тому затребуваність операцій із дронами у такій перспективі для нас галузі економіки, як очікується, зростатиме. ■

Таблиця 1

Клас	Не комерційні	Комерційні
0	Не потребує реєстрації, проте кожен пілот/власник/оператор має неухильно дотримуватись правил безпечного використання (Safety promotion)	
1	«Реєстрація» on-line	Дистанційний пілот повинен отримати сертифікат після навчання.
	Спеціальні вимоги до дистанційного пілота відсутні, необхідно пройти освітню програму та on-line тест (Safety promotion)	Польоти в межах візуального контакту (або за участі спостерігача + постійного зв'язку з ним), виключно вдень. На висоті до 120 м, та радіусі 500 м. Неухильне виконання правил безпечного використання.
2	Польоти в межах візуального контакту (або за участі спостерігача + постійного зв'язку з ним), виключно вдень. На висоті до 120 м, та радіусі 500 м. В перспективі польоти в класі G. Отримання дозволу на використання БПС.	
3	Обов'язкова реєстрація в Державіаєрслужбі. Сертифікація типу/вимоги до льотної придатності. Отримання сертифіката експлуатанта.	
3	Вимоги як і для пілотованих суден	

НОВИНИ ПЛЮС

Разом не сказитися легше

Між Міністерством аграрної політики та продовольства України та Міністерством сільського господарства і розвитку села Республіки Польща підписано Угоду щодо виконання програми боротьби зі сказом на території України у 2017 році. Підписання Угоди є важливим заходом для обмеження поширення вірусу на території України, захистом території Європейського Союзу від його проникнення. Дії, передбачені Угодою, сприятимуть розвитку двосторонніх відносин з ЄС та укріпленню іміджу України як надійного партнера. В рамках програми боротьби зі сказом передбачається проведення імунізації диких тварин на території областей України, що межують із Республікою Польща, загальною площею 38 450 квадратних кілометрів. Фінансовий внесок Європейського Союзу на реалізацію Програми становить 1 млн. 827 тис. євро. Подібні угоди реалізують в Україні з 2012 року.

Фітосанітарний контроль

Із 12 по 14 червня у Києві проходить другий національний семінар Регіонального проекту «Зміцнення потенціалу національних служб фітосанітарного контролю у чотирьох східноєвропейських країнах» (Україна, Молдова, Вірменія та Білорусь). Метою проекту є налагодження тісної взаємодії між національними організаціями з карантину і захисту рослин. Захід проходить за підтримки Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН FAO та присвячений питанням обстеження зернових і зернобобових культур на предмет виявлення збудників хвороб рослин у період вегетації. В рамках теоретичної частини експерти FAO діляться своїм досвідом стосовно обстеження та фітосанітарної експертизи посівів зернових. Практично ж обстежуватимуть посіви ячменю в одному з сільських підприємств Київщини, експертизу відібраних зразків здійснюватимуть у Центральній фітосанітарній лабораторії. У рамках Регіонального проекту готують низку місій, які у подальшому розвиватимуть потенціал служби. У липні за участі чотирьох країн заплановано проведення регіонального семінару щодо процедури нотифікації фітосанітарних заходів у системі WTO. А восени відбудеться національний семінар щодо проведення фітосанітарної експертизи. Також експерти FAO підготують порівняльну таблицю відповідності національного законодавства міжнародним стандартам із фітосанітарних заходів Міжнародної конвенції захисту рослин.

Дізнатися все

Міністерство агрополітики України з Офісом підтримки реформ (RST) та за сприяння Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) створили допоміжний інформаційний ресурс для всіх стейкхолдерів агросектору. Інфоресурс розрахований на тих, хто шукає конкретну інформацію щодо практичного аспекту ведення агробізнесу в Україні. Цей комплексний інформаційний ресурс має закрити прогалини в інформації за пріоритетними напрямками роботи міністерства. Він створений для широкого кола користувачів, але в першу чергу орієнтований на запити фермерів.

- Допоміжний ресурс інформує про:
- аграрні та продовольчі виставки за кордоном;
 - діючі проекти технічної допомоги, які фінансують донорські організації (49 проектів);
 - розроблені регіональні бюджетні програми підтримки в Україні;
 - торговельні аграрні місії;
 - «білі» книги інвесторів;
 - експортне портфоліо аграрного сектору України;
 - юридичний довідник для іноземних інвесторів в український аграрний сектор.

Інформація на порталі про календарні події розміщена за принципом кольорового розподілу за категоріями підтримки Мінагрополітики. Додатково в кожному заході вказані відповідальні оператори за організацію поїздки української сторони. Для зручності користування введени фільтри за регіоном України, спеціалізації, стратегічним пріоритетом Мінагрополітики та джерелом фінансування. Запропоновану на сайті інформацію регулярно доповнюватимуть та оновлюватимуть. Ознайомитися з інформаційним ресурсом можна за посиланням <http://minagro.org.ua>

Чиста сіль

Державне солевидобувне підприємство «Артемсіль» готове до випуску харчової солі, очищеної шляхом фотосепарації. Презентація нового продукту відбулася на Міжнародній агропромисловій виставці «АГРО 2017», яка проходила з 7 по 10 червня в Національному комплексі «Експоцентр України» в Києві. На ДП «Артемсіль» вже встановили лінію з фотосепарації. Нова технологія дозволить очищати кам'яну сіль від темних включень природного походження (ангідридів). У результаті сіль не тільки отримає білосніжний привабливий вигляд, у ній збільшиться вміст NaCl. На першому етапі новий продукт буде спрямований на експорт, зокрема в країни близького зарубіжжя. У планах підприємства — продовжити технічне переозброєння рудників і перейти до випуску очищеної солі на всіх виробничих лініях. ■

ГІРКИЙ ДОСВІД

Ганна ЯРОШЕНКО

Прикутий до візка в результаті поранення в Широкиному, що на Донеччині, кременчужанин Євген Саленко вже, було, змирився з тим, що не ходитиме. Проте після реабілітації в Польщі 45-річний чоловік зробив перші кроки.

У Кременчугці «АТОВець» Євген Саленко (позивний «Альпініст») та його добрий ангел-охоронець Світлана Цікільок мешкають у квартирі Євгенового вітчима, котрий надав їй тимчасове користування. До них переїхала з Маріуполя 23-річна Світлана донька. Поважно походить по помешканню й ще один «член сімейства» — чорний кіт Фелікс, який сам собі вибрав господарів. Будучи кошеням, забіг до оселі з вулиці — й одразу ж безцеремонно вмовстився на ліжку. Тричі прибуду виставляли за двері, на четвертий раз Євген змилювався: «Добре, нехай лишається».

Через три дні після знайомства пообіцяв одружитися

Світлану з Євгеном познайомила в Маріуполі її донька. На ту пору місто захищали два батальйони: «Азов» і «Донбас». Якось Світлана донька разом із подругами зустріла бійців із «Донбасу» й запросила поспракувати маминим зеленим борщем.

— До нашого дому завітала ціла компанія чоловіків різного віку, — пригадує Світлана. — Потім усі пішли, а Женя лишився. Він мав кілька вільних днів — хлопці заступали на бойові позиції по черзі. А коли виїхав на передову, його одразу ж і поранили. Тобто до цього ми знали одне одного всього чотири дні. Мого першого чоловіка також звали Євгеном, тож, дізнавшись про це, Женя жартома зауважив, що мені не доведеться навіть плутатися в іменах.

— Євгене, вам, мабуть, сподобався Світланин зелений борщ? — жартую.

— Мені з першого погляду сподобалося оце чудо, — серйозно відповідає чоловік, показуючи очима на Світлану. — Уже через три дні після знайомства я пообіцяв із нею одружитися. Зрозуміло, що поранення не входило в мої плани. Осколок від снаряда, випущеного зі 152-мм гармати-гаубиці, застрів у моїй голові, пошкодивши п'ять сантиметрів мозку лівої півкулі — саме ту ділянку, яка відповідає за опорно-рухову систему, в результаті чого маю парез правих руки й ноги. А два осколки в живіт дістав, уже їдучи в «швидкій», — нас обстріляли зі 120-мм міномета. Коли хлопці надіслали мені фотознімок понівеченої машини швидкої допомоги, здивувався, як ми з водієм вижили. Хоч це дивно, образи на противника не маю. Війна є війна, на ній одні люди вбивають інших. Хоч для мене це не безглузда бійня — ненавиджу, коли сусід лізе в мій город.

О 5-й чи 6-й годині того ранку був такий сильний обстріл, що Світлана прокинулася й, першим чином зайшовши в інтернеті на маріупольський сайт «0629», який оперативним повідомляє новини з фронту, дізналася, що серед наших захисників є один «двохсотий»: за віком такий, як Євген, проте далі було вказано, що вбитий боєць із Києва.

— У голову лізли всілякі думки... Першу в паніці подумала, що переплутала місто. Однак згодом з'ясувалося, що вбитий був справді з Києва — його звали Костянтин Малухін (позивний «Мар'ячі»). Женя Костю добре знав, а значно пізніше в столиці ми познайомилися і з його родиною. Коли Женя перебував там у шпиталі, родичі Костянтина навідували його. Дуже хороші люди, — зітхає Світлана, а далі повертається до думки в Маріуполь: — Потім

я дізналася, що серед наших бійців є і «трюхсотий». Почала телефонувати, куди тільки можна, і врешті-решт дізналася, що Женя поранений, його оперують у Маріупольській центральній районній лікарні. П'ять хвилин ходу — і я вже там. Чекала з годину, поки тривала операція. Коли Женю вивезли на каталці з перев'язаною головою, я його, чесно кажучи, не впізнала. Лікар сказав тільки те, що Женю відправлятимуть до Дніпра, оскільки він дуже «важкий». Наступного дня медик додав, що у випадку з Женею не можна нічого прогнозувати — надія тільки на Всевишнього.

Лікар дозволив побачитися з пораненим, якого вже готували до відправлення. Узявши чоловіка за руку, Світлана попросила: «Женю, якщо ти мене чуєш, стисни мою руку». І відчула, як він стиснув її пальці. Сам Євген нічого цього не може пригадати. Не пам'ятає ні операції, ні перельоту. Єдине, що лишилося в пам'яті, так це те, як у Широкиному його, пораненого, несли на ношах. Він, очевидно, на якийсь час прийшов до тями, і боєць із позивним «Француз», помітивши це, порадив: «Обережно, у тебе поранення в голову».

У лікарні імені Мечникова Євген Саленко переніс додаткові операції на голові й животі. Перебуваючи в Маріуполі, Світлана весь час була на телефонному зв'язку з його лікарем, проте той щоразу видавав невтішну інформацію: свідомість, мовляв, до Євгена не повертається.

Ви навіть не уявляєте, скільки грошей розкрадають на війні. Не секрет, що багатьом вона вигідна.

— Коли протягом тривалого часу покращення не настало, я почала говорити лікарю, що в Маріупольській районній лікарні в Жені були прояви якихось реакцій, скажімо, він стискав мою руку. Коли його відправляли до Дніпра, я попросила її відпустити, натомість він стиснув ще міцніше. Тобто не хотів мене відпускати, — продовжує розповідь Світлана. — Лікарі, очевидно, почали щось підозрювати й відправили Женю на обстеження з допомогою магнітно-резонансної томографії, а після цього — на повторну операцію. Нам, звичайно, ніхто не сказав, що в голові було виявлено сторонній предмет.

— Лікарі проговорилися про це, думаючи, що я не приямі, — додає Євген. — Я почув таку фразу: у Маріуполі, мовляв, забули в голові салфетку з бетадином. Звичайно, на виправдання маріупольських лікарів потрібно сказати,



Євген Саленко та його добрий ангел-охоронець Світлана Цікільок.
Фото автора.

Не дай на собі

Як пораненому бійцеві пройти всі кола вітчизняної медицини і не втратити віру в одужання

що таких, як я, там, у районній лікарні, було багато: всіх поранених із Широкиного везли до Маріуполя. Але факт лишається фактом.

Рік і місяць лікування в госпіталах Світлана увесь час була поряд

Світлані дозволили приїхати до лікарні імені Мечниковадесь через місяць, коли до Євгена повернулася свідомість, — відтоді вона весь час поряд.

Щоправда, спочатку за Євгеном доглядала його тітка Тетяна із Запоріжжя, і він категорично забороняв, щоб приїжджала Світлана.

— Я не хотів, аби вона бачила мене в такому стані, практично безпомічного, — пояснює чоловік. — Але тітці якось таки вдалося мене умовити, і я врешті-решт погодився.

Євген отримав поранення 25 квітня 2015 року, і відтоді рік і місяць безперервно лікувався в госпіталах. І весь цей рік Світлана жила майже в похідних умовах. У дніпровській лікарні, де в палаті перебували 4—5 поранених бійців, примудрялася спати поряд із ліжком Євгена на розкладному кріслі-каталці. Чоловік зауважує, що тільки його Світланка зі зростом 1,5 метра могла на ньому поміститися. І лише коли Євгена перевели до шпиталю МВС, у нього з'явилася окрема палата, а у Світлани — ліжко...

— Так сталося, що майже через рік ми дізналися, що Женя не може претендувати на реабілітацію, оскільки він не є пенсіонером Національної гвардії. Бо з військової частини його, по суті, незаконно звільнили, — констатує Світлана.

— Батальйон «Донбас», як відомо, виник як добровольчий. Згодом, щоб хоч якось узаконити його існування й у законний спосіб видавати зброю, нас прикріпили до Національної гвардії. Таким чином, після цього я числюся як резервіст Нацгвардії. А потім нас переконали, що краще, якщо ми будемо оформлені як мобілізовані, — розповідає про нові подробиці Євген Саленко. — Отож я закінчив службу вже як контрактник. Згідно ж із законодавством, пораненого військовослужбовця не мають права звільнити з армії, якщо він безперервно перебуває на лікарняному. А мене звільнили. Причому нібито за моїм рапортом. І це при тому, що я й досі практично не в змозі писати — суттєво порушена моторика правої руки. Отже, хтось написав рапорт і поставив підпис замість мене, тобто маємо елементарну підробку документів. А сенс цієї підробки в тому, щоб позбавити всіх видів забезпечення. Таким чином, я лишився без зарплати й військової пенсії — узагалі без будь-яких засобів для існування. Дякувати Богу, добрі люди підказали оформити звичайну пенсію у зв'язку з інвалідністю.

Світлана акцентує увагу на тому, що підроблений рапорт датується 5 січня 2016 року, коли Євген перебував уже в Кременчугському шпиталі. Як

він міг написати рапорт, якщо військова частина дислокується в Маріуполі? Це суперечить будь-якій логіці.

— Я дістала два витяги з наказів командира військової частини №3057 про виключення Жені зі списків особового складу та позбавлення його всіх видів забезпечення. У першому разі вказано, що підставою для звільнення є свідоцтво про хворобу, а в другому — рапорт та свідоцтво про хворобу. «Який наказ вам подобається, такий і вибирайте», — так мені було сказано. Як таке може бути з документами? — обурюється жінка.

Тільки через рік і місяць Світлана та Євген таки добилися військової пенсії. При цьому подружжя не впевнене, що її нараховували правильно, оскільки не має довіри до наданої Національною гвардією довідки про розмір Євгенового заробітку.

— Усе в нашій системі заплутано так, аби ми не володіли достовірною інформацією, — переконаний колишній боєць. — Нам зарплату в зоні АТО виплачували частинами і в різний час, щоб ми не орієнтувалися, яку суму загалом отримуємо. Сенс у тому, щоб була можливість красти. Ви навіть не уявляєте, скільки грошей розкрадають на війні. Не секрет, що багатьом вона вигідна. Наприклад, мені нараховували бойові виплати максимум за три дні на місяць, хоч насправді я перебував у самісінькому пеклі — на передовій — 15 днів. Можете собі уявити, скільки таких коштів пливе «наліво» за місяць, а скільки — за рік!

Світлана нагадує, що навіть того дня, коли Євген отримав тяжке поранення, йому не нарахували бойових виплат. Жінці довелося вибивати їх, хоч заплатити оту тисячу, на її переконання, мало б бути справою честі керівництва військової частини. Окрема епопея пов'язана з реабілітацією Євгена.

Аби повернути увагу до своєї проблеми, погодилися на піар-хід із весіллям у шпиталі

— Ми шукали реабілітаційний заклад, де б реально допомагали, давно. Через це, власне, погодилися й на свого роду піар-хід із нашим весіллям у Кременчуцькому госпіталі, — зізнається Світлана. — Насправді нам абсолютно не потрібна була вся ота «шумиха» навколо нас — ми могли б і далі жити разом без штампа в паспорті. Але керівник Кременчуцького шпиталу порадив нам повернути увагу до своєї проблеми: мовляв, хтось побачить вас по телебаченню або прочитає вашу історію в пресі — і, можливо, допоможе. Після цього і справді до госпіталю приїжджали німці, литовці, але в результаті нічого нічим не допоміг. Один литовець узагалі виявився аферистом. Думаю, таке трапляється нерідко.

формі — на ту пору іншого одягу в нього просто не було.

— Подивившись на Женю, нам одразу прямо заявили, що лікування платне. Хоч сам центр нагадує лікарню радянських часів, — ділиться спостереженнями Світлана. — Практично всі процедури були на 1-му поверсі, а проживання — на 2-му. Аби спустити й підняти Женю на візку, нам довелося найняти вантажника, який брав 50 гривень за один такий підйом. Але це було не найгірше: той чоловік якраз чесно відпрацював свої гроші. І до нього в нас претензій немає, як і до медсестер, котрі на совість виконували процедури. Є претензії до головного лікаря. Бо за кожну з процедур із нас вимагали неспівмірні суми. Потім лікар призначив Жені якийсь чудо-препарат, що коштував близько 8 тисяч гривень, а ще ін'єкції з перепелиних яєць — вартість кожної сягала тисячі. Словом, зрозумівши, що на нас хочуть просто нагріти руки, ми покинули «чудо»-центр через п'ять днів (причому два дні з отих п'яти перебували в Києві — туди якраз приїжджали світила медицини з Канади, і друзі домовилися, аби вони оглянули Женю. Останні, до речі, категорично не радили приймати препарат за 8

що проведе решту життя у візку. Проте Світлана не опустила рук — писала всім у «Фейсбуці», що її чоловіку потрібне відновлення після поранення, яке викликало інвалідність. І так сталося, що про це довідався колишній боєць батальйону «Донбас» із позивним «Ворон» (він був із першого складу, ще під Іловайськом отримав тяжке поранення, в результаті якого в нього лишилося всього 10 відсотків зору — лікарям вдалося врятувати лише одне око). На ту пору він уже побував у польському реабілітаційному центрі «Добрий брат», що розташований посеред лісу за 120 кілометрів від Гданська. «Во-

абілітологи і справді творять дива. Найголовніше, що вони зробили першого разу, — прибрали набряклість ніг. Раніше ноги набрякали настільки, що оці бурки (показує) неможливо було застібнути. Ну хіба не можна було цього зробити в нашому госпіталі? Просто в нас така система: не поматиш — не поїдеш.

Польські медики допомогли учаснику АТО повірити в те, що він ходитиме

Ще одна епопея пов'язана з виділенням житла: вирішення цього питання все затягувалося, що, звісно ж, не могло не нервувати подружжя. І от якраз

Однозначно, Євгену Саленку пощастило вже тому, що поряд із ним справжній боєць 1,5-метрового зросту — світла жінка на ймення Світлана.

рон» вийшов на Сергія Тараскіна із Житомира, котрий воював як у 1-му, так і 2-му складі батальйону «Донбас», тож знав Євгена Саленка. А Сергій зв'язався зі Світланою й дав координати власника згаданого центру Маріуша Марковського. Останній має бізнес в Україні і, будучи людиною небайдужою, намагається, чим може, допомогти нашим учорашнім воякам. Зокрема, він організовує реабілітацію поранених у своєму центрі «Добрий брат» як за власні кошти, так і за кошти інших польських благодійників. Пан Маріуш, із яким вийшла на зв'язок Світлана, пообіцяв, що візьме

перед поїздкою до польського реабілітаційного центру в Євгена стався мікроінсульт.

— Наша місцева влада й довела до цього, — вважає учасник АТО. — Річ у тому, що держава виділила кошти на квартиру для мене й ще одного кременчуцького «АТОВця». Так от, спочатку ми не могли добитися, якою була сума, — її тримали в секреті. Потім почали пропонувати вторинне житло (вартість його не перевищувала 300 тисяч гривень), яке до того ж не мало ніяких пристосувань для візка. Тільки завдяки «АТОВцю», котрий працює в Державній службі у справах ветеранів війни та учасників АТО, ми дізналися, що, згідно з постановою Кабміну, на квартири для двох виділено по 650 тисяч гривень — та за таку суму в Кременчуці можна придбати нову оселю! Таким чином ми самі знайшли квартиру в будинку, який нещодавно здали в експлуатацію. Бо я пообіцяв, що не дам комусь на собі заробити — це принципова позиція. Проте на сесії міськради виявилось, що будинок... не здали в експлуатацію. Урешті-решт буквально перед нашим від'їздом у Польщу Світлана знайшла іншу квартиру. Проте й цього разу в КП «Квартирне управління» виконком Кременчуцької міської ради нам доводило, що нічого не вийде. Тепер розумієте, чому для мене все закінчилося мікроінсультом?

Світлана так боялася, аби не зірвалася реабілітація, що навіть приховала факт мікроінсульту від Маріуша Марковського. Зараз жінка вважає, що все було неадаремно. Другого разу польські лікарі-реабілітологи зробили неможливе — по суті, поставили учасника АТО на ноги. Євген Саленко демонструє мені, як може тепер пересуватися з допомогою ходунка.

— Правда, що наші лікарі сумнівалися в тому, що ви ходитимете? — запитую.

— Та вони взагалі дивувалися, що я вижив, — посміхається Євген. — Польські медики ж допомогли мені повірити в те, що справді ходитиму! Найбільший прогрес у тому, що нога почала слухатися. Раніше міг стати на ноги, скажімо, біля спортивної стінки. Але одна річ — стояти, а зовсім інша — намагатися ходити! Першого разу я вийшов із польського реабілітаційного центру, як і приїхав, на візку. Результатом другого перебування є те, що, як бачите, можу пересуватися з допомогою ходунка. Тож маю велике сподівання,

що після наступного етапу реабілітації ходитиму з допомогою милиць. Вірю, що це цілком реально. Найбільша проблема — спастика: постійна напруга м'язів, що перешкоджає здійсненню руху. Через те, що м'язи постійно напружені, ногу просто викручує — і це супроводжує нестерпний біль. Проте і спастичність м'язів можна перемогти. Хоч усе це доволі тривалий процес. Але тепер у мене з'явилася мета. Найближчим часом плануємо освятити велотренажер — ми його вже придбали. Друзі, от бачите, змайстрували для мене спортивну стінку. Її використовую для присідань. Підтягуватися на турніку поки що не можу — рука болить у суглобі. Хоч у Польщі з допомогою масажу її практично розпрямили. Після цього, до речі, почав пробувати писати. Навіть поставити власний підпис із десятої спроби зміг.

— У вас немає такого відчуття, що, попри складні випробування, усе у вашому житті, врешті-решт, складається вдало? — цікавлюся.

— Є. Ми з Женею — оптимісти, — відповідає Світлана. — А нервуємо лише тоді, коли не можемо зрозуміти людей без честі і совісті. Ну, скажіть, чому ми повинні були випрошувати військову пенсію для Жені, мов милостиню, якщо потурбуватися про неї мало військове начальство Нацгвардії? Кожна людина має право на інформацію про свій заробіток. А нам навіть із грошовим атестатом не давали можливості ознайомитися. Женю перевели з військової частини №3027 до іншої — №3057, а відмітки про це у військовому квитку не зробили. Добре, що в Жені інвалідність, яка дозволяє все це пригадати. Але ж далеко не кожному «АТОВцю» отак пощастило.

Однозначно, Євгену Саленку пощастило вже тому, що поряд із ним справжній боєць 1,5-метрового зросту — світла жінка на ймення Світлана. «Без неї вже давно «загнувся б», — скуповисловлює свої почуття чоловік, на долю якого випало так багато випробувань.

— Я не шкодую, що все так склалося, що ми з Женею разом. Бо невідомо, як склалося б його життя без мене, — розмірковує Світлана. — Ми багато через що пройшли. А тому заслужуємо на щастя. Та й уся наша нація, яка стільки пере страждала, заслуговує ліпшого життя, кращої влади. Чому розповідаємо вам свою історію? Бо нам хочеться, аби інші поранені в АТО, яким потрібна реабілітація, не наступали на наші граблі, а зверталися по допомогу туди, де її реально надають.

Тепер подружжя, вирішивши, що експериментувати на Євгеновому здоров'ї досить, мріє в черговий раз поїхати до польського реабілітаційного центру «Добрий брат». А ще одна мрія Євгена Саленка та Світлани Цікілюк — створити власний реабілітаційний центр у Кременчуці, схожий на той, що в Польщі. Звісно, подібного досвіду з організації власної справи в обох немає. От якби знайшлися люди, котрі їм допомогли б!

— Я майже два роки чекав на реабілітацію. У Європі ж із людиною починають працювати одразу після операції. Наші медики відкинули мене на роки назад, позбавивши вчасної повноцінної відновлювальної терапії, — із ноткою суму в голосі зазначає Євген. ■

заробити



У Дніпро з фронту везуть найважчих «300-х».

І траплятиметься доти, доки на державному рівні не будуть створені програми з реабілітації для поранених «АТОВців».

Урешті-решт Євген знайшов реабілітаційний центр, чому неабияк зрадів. Якщо вірити інтернет-сайту, там творять чудеса. Інноваційний центр, що спеціалізується на реабілітації після інсульту, розташований у селі Лосятин, що у Васильківському районі на Київщині. А в Євгена Саленка проблеми схожі на ті, що й у людей, які перенесли інсульт. Виписавшись із Кременчуцького шпиталю 27 травня, 13 червня Євген разом зі Світланою вирушив до чудодійного, якщо вірити рекламі, закладу. Чоловік прибув у військовій

тисяч гривень), заплативши за цей період... 7 тисяч гривень. До речі, ми цікавилися, яка вартість лікування в Київському науково-практичному центрі нейрореабілітації «Нодус» — виявилось: день перебування в ньому обходиться мінімум у 3 тисячі гривень. Просто дивуєшся: в якій країні живуть люди, котрі встановлюють отакі ціни?

Після лікування в Кременчуцькому шпиталі та центрі в Лосятині Євген дійшов висновку: «У нас в Україні немає реабілітації, я відчув це на собі. Є лише цинічне витягування грошей без будь-якого результату», — і навідріз відмовився від подальших пошуків, внутрішньо змирившись із тим,

Євгена до свого реабілітаційного центру навесні. Проте чоловік на ту пору геть упав духом, тож Світлана почала доводити Маріушу Марковському, що його потрібно взяти на реабілітацію терміново. Так уперше подружжя вирушило до Польщі наприкінці листопада минулого року.

— Там я зрозумів: для того, щоб займатися відновлювальною медициною, не обов'язково потрібні якісь супертренажери, — ділиться враженнями від тієї першої поїздки «АТОВець». — Цілком достатньо м'ячів, палиць, гантелей, обручів. Я мав чотири години масажів та тренувань на день. Із допомогою нехитрих пристосувань польські лікарі-ре-

■ БОЖЕ Ж МІЙ!

Держава —
українська,
церква —
московська,

або Оксюрморони нашого життя

Сергій ШАНГУТОВ
Вінниця

«Законо №4511 і 4128 — державне гоніння на Українську православну церкву?» Під такими гаслами (але без знака запитання) у травні в Києві під Верховною Радою відбулося молитовне стояння парафіян Української православної церкви Московського патріархату. Під час стояння сталося «диво» — у Маріїнському парку замироточив хрест-розп'яття, який було встановлено там у 2004 р. Миро витікало з проткнутого ребра Ісуса і від тернового вінця. Окрім того, описують у ЗМІ, на сонячному небі з'явилася веселка, а потім хрест. Не названий архієрей сказав, що так Господь укріплює своїх вірних і наяву каже, що він із ними.

Іншого тлумачення цих «чудес» не було. Але як же богословські пояснення явища мироточення? Єпископ Троїцький Панкратій, ігумен Волоколамського монастиря: «...думаю, що в случаях мироточения или иных подобных необычных явлениях, связанных с Церковью, — презрительное глумление или, напротив, восторженная экзальтация неуместны. Надо следовать мудрому совету святых отцов — не принимайте и не отвергайте... Господь сам явит истину, если Ему это будет угодно». Сучасний богослов Андрій Кураєв пише: «Мироточили даже языческие статуи. Мироточили иконы в жутчайшей секте по имени «Богородичный центр». Митрополит Нижньогородський і Арзамаський Ніколай на запитання про мироточення ікон відповів: «У меня ничего не мироточит. Если мы хотим из пальца что-то высосать, то высосем...».

Парафіяни і духовенство УПЦ МП кажуть, що прийшли під Верховну Раду захистити свою прадідівську віру і її вільне сповідання, уберегти церкву, яку вони називають істинно Православною Христовою канонічною. Але ж ніхто, навіть атеїсти, не зазіхає на вільне сповідання православної віри в Україні! Що ж до «дідівства» Московського патріархату на теренах України, то «якби ви вчилися так, як треба, то й мудрість би була своя». Українська Церква була найзначнішою серед церков Вселенського патріарха. Вона сім століть належала до канонічної юрисдикції Вселенського патріарха, тобто від часу хрещення Володимиром, аж до її анексії Російською державою за Петра I.

Не проти православ'я бореться Українська держава, а за те, щоб Українська церква була українською. Третій рік, як війна за незалежність України від Росії знову набула мілітарної форми — гинуть люди, руйнується промисловість, нищиться природа, знецінюються людські цінності. Як же претендіє їх як ознака беззахисності і доступності. У розумілу мову вони звучать так: «Ты виноват уж тем, что хочется мне кушать». Чому ми видаємося нашому сусіду такою легкою і ласою здобиччю? Наша російськомовність, яку вони завбачливо культивували тут століттями, приваблює їх як ознака беззахисності і доступності. У сепаратистському маніфесті, надрукованому в українській газеті «2000» 2008 р. «Земляки! Дончане! Донбасовці!» говорено: «Земляки! Хватит терпеть! Будьте активны. Уже пора осознать — кто мы. Мы — неотъемлемая часть одного русского мира...»

Ось такою невіддільною частиною ворожого Україні «русского міра» є і так звана УПЦ МП. Здається, земля хитається під ногами у церкві Московського патріархату, проте свою «канонічність» вона вперто пов'язує з російською мовою! Ось і на останній у Вінниці черговій «Православній виставці» в травні ц. р. серед численної друкованої духовної продукції жодної (!) молитви українською мовою. А вже відомі їм слова апостола Павла: «Для нашего Господа одне слово рідною мовою дорожче, ніж пять тысяч (!) слів чужою». Чому така затятість? А все тому, що поставлене міністерству освіти царської Росії для Московського патріархату завдання «обрусенія края» ще ніхто не скасовував.

Не віру обороняють «молитовним стоянням», «хресними ходами» ієрархи УПЦ МП, а маячні ідеї «вставання с колен русского міра» — «істинно православної імперії». Це проект на зразок «Ісламської держави». Вірним УПЦ МП кажуть: «Какая разница, на каком языке молятся Богу?». Різницю вказав апостол Павло.

А ось свідчення одного з учасників АТО: «Я вважав себе космополітом до війни. Думав, що не можна обмежувати себе мовами чи націями. Говорив частіше російською. Війна все змінила. Я зрозумів, що до неї жив без Батьківщини... і тут я раптом збагнув, що у путла і російської федерації дійсно не було жодного шансу зробити те, що вони зробили в Криму і на сході України, якби там високо цінували Україну, нашу мову і культуру. Жодного шансу. Розумієте? Ніхто б не загинув із тих, хто пішов у Небесну бригаду. Не загинули б діти, не руйнувалися б будівлі і долі».

Можна говорити російською і любити Україну? Боже, та це ж те саме, що бути відданим коханому чоловіку і займатися проституцією у вихідні дні. Для розширення «горизонтів».

Отже, цілком очевидно, що УПЦ МП — знаряддя ворожого Україні «русского міра». Тому в умовах війни держава повинна «владь употребить». Найменше, що можна зробити, це не визнати за Московським патріархатом фальшивої самоназви «Українська православна церква». Московська церква повинна мати власну, свою, назву і, відповідно, володіти майном і храмами, набути власним коштом, а не народом України. ■

Микола ГОРБАТОВ
Дніпро

Якими ж убогими треба було бути, щоб так бездарно злити мій рідний Кривий Ріг «вороженькам» Вілкулам, хоч легко вираховується і підкилимна домовленість нинішньої не дуже нашої влади із «регіоналами». Ці нескінченні корупційні скандали, запеклі баталії між демократичними, здавалося б, силами, які не цементують, а ламають і так багатостраждальну нашу Україну. Як тут не згадати оте «...без брому...» від видатного письменника В. Винниченка. Ми визнаємо талант підприємця Петра Порошенка, який створив таку кондитерську імперію. І оте поширене «а хай би спробував хтось інший на його місці» тут ні до чого. З якої такої радості, наприклад, лікар чи тракторист повинен пробувати себе на моєму місці викладача-математика. Взявся — працюй, згребти біля себе, якщо ти на чолі держави, команду і тягни їх та штовхай день і ніч, бо ще й ворог біля воріт.

Поведінка наших «начальників» часто нагадує поведінку крадіїв-горобчиків, які не дуже й зважають на хижаків поблизу. Наші ж «начальники» крадуть і веселяться, веселяться і крадуть. Голова Верховної Ради все закликає і закликає депутатів зайти до зали. Їхній колега щось там виголошує на трибуні, а вони стоять купками, відвернулись від нього і бурхливо спілкуються з веселим сміхом. І, головне, практично ні за що не відповідають. Яка чудова робота! Про декларації наших невтомних «слуг народу» годі й говорити. Просто схибились наші хлопці на клеptomанії. І вони таки можуть догратися. На початку свого прем'єрства Володимир Гройсман пообіцяв показати, як слід керувати країною. Пообіцяв, легко повірити, цілком щиро: аякже, молодий, повний здоров'я і на такій посаді. Не розумів, у що «вляпується», наскільки все запущено, які навколо нього люди. Скрутити в баранячий ріг так уже розбещених людей без якихось «опричників», без надзвичайно потужної команди не під силу просто здібному управлінцю. Та й сам цей управлінець почав робити якісь дивні речі: давати грайливі ко-

■ ГЛАС НАРОДУ

Наче крадії-горобчики

Управлінська нікчемність і вседозволеність влади обертаються злиднями для українців

ментарі, дозволяти собі доволі хамські випадки на адресу опонентів. Ніби й бореться влада з корупцією, але якось кволо, паралельно між собою бореться. Легко уявити, як за цим усім спостерігають пенсіонери зі своїми убогими пенсіями, які не можуть відірватися від телеекранів — єдиної своєї радості. Божевільня, звичайно.

Німці чи японці лише на ресурсах і потенціалі моєї Дніпропетровської області нормально влаштували б пристойне життя всієї нашої України. Без сумніву. А ми свої слабенькі сили часто витрачаємо на якісь дивовижі. Дуроці були і раніше, але їх усе додають і додають. У моєму навчальному закладі, пишному і пристойному, керівництво теж пристойне, але хіба можна витримати все те, що звалюють на наші голови з міністерства. От на днях усі ми одержали, підписали і покляли на свої столи так звані посадові інструкції, де на чотирьох (!) аркушах записано, скажімо, так (пункт 1.3.1): «...рухайтесь по тротуарах і пішохідних доріжках, дотримуючись правої сторони». Сподіваюсь, ви мені вірите, інакше б вкляли цей аркуш у лист до редакції. Розумію, що творцям подібного потрібно якось виправдовувати свої зарплати, показувати якусь роботу, але по чотири аркуші кожному співробітнику! Це ж скільки дерев потрібно було зрубати додатково на виготовлення паперу. І взагалі, чим нижче ми в тій-таки освіті опускаємося, тим пишнішими стають ритуали.

До речі, за прикладом деяких депутатів я також приховав би свою декларацію. Це щоб не сміялися над голодранством викладачів. У тролейбусі розвісили оголошення-запрошення: кондуктору від 4 тисяч гривень зарплатня, а в іншому тролейбусі чомусь уже 5 тис. Дуже рано вставати, штовхатися цілий день туди-сюди — співчуваю. І все-таки... Минулого

літа у Львові я зайшов до ЛНУ ім. І. Франка, де один із математиків дослівно сказав мені: «Кому ми потрібні з нашою математикою». А й справді. Я із задоволенням процитував його своїм колегам.

Дичавіємо, здається. На всіх рівнях. Вразили ті вибухи на складах у Харківській області. Ніякі попередні уроки нас нічого не вчать. Особливо прикро було чути про мародерів. Вони напередодні також, мабуть, смачно ляляли уряд, парламент, Президента, а потім пішли вигрібати добро у сусідів. Це про народ і народність. А далі продрожно проголосуємо на виборах і знову будемо лялати вибраних.

Не можу обійти той гвалт, який здійнявся після висловлювань Олега Скрипки стосовно захисту української мови в Україні. Політики, політологи та експерти виплїтали красиві фрази, вибухали благородним гнівом від слова «гетто», чомусь обов'язково прив'язуючи його до Другої світової. Та він лагідно сказав, дещо художньо. Коли любляча сусідка-мама пообіцяла малолітньому синові, що вб'є його, якщо він не виконає її вказівки, то я по-дружньому попросив її не давати обіцянок, які вона не буде виконувати (антипедагогічно, мовляв). Щось із тієї серії. Треба давати і давати в лоб нашому нещасному люду, щоб аж іскри з очей летіли, щоб прокидався нарешті в самоповазі і здоровому гонорі. Та й відсоток українців у «верхах» мав би хоча б приблизно відповідати складу населення. З мовою ж усе дуже просто: ти весь такий розумний, декламуєш в оригіналі Гете, наспівуєш симфонічну картину «Влтава» Берджиха Сметани, впізнаєш картину «Венера і Амур» Дієго Веласкеса, але ти живеш у Кишиневі, наприклад, і зовсім не володієш державною мовою Молдови, зовсім нею не спілкуєшся. Тоді ти малограмотний, а ще — нахабний і зухвалий.

Щиро бажаю добра усім. ■



Іноді сама природа вирішує за людей їхні проблеми: потрібна вода? — нате вам. Днями Сімферополь затопило так, що цієї води вистачило б, щоб заповнити водозбірники. На жаль, заповнювали тільки карбюратори авто...

■ ПОЛІТПАРНАС

«Не краде!»

Василь ВАСИЛАШКО
Київ

Де меценати ті, що відривають
На спільне благо статки й від душі?
На кому й обманутися, не знаю,
Як ще попруть у владу баринші...
Якщо в рази багаті багатіють,
Багатші за народ, що так збіднів,
Як люди прості день у день бідніють,
Старцюють бабці навіть в голубів,
Як зі скарбів — ні гривні в бідну жменю,
Як за наш край — ні пуза на війні,
Якщо не люблять люд до дна кишені,
Коли в живих кишені — при труні, —
То, може, як не тяжко, слід у владі
Шукати чесних (не кажу про німб)
І поміщати фото: «Цей не краде!»,
Де фото тих, що прагнуть на Олімп?...
А як знайдемо чесних, ще й у силі,
То враз до них слід варту приставлять —
Щоб їх до виборів не перебили,
Щоб мали, зрештою, кого обрати... ■



Каспар Пік
представник Фонду народонаселення ООН в Україні

«Якщо хтось став жертвою домашнього насильства, він має обов'язково про це розказати. Домашнє насильство не можна замовчувати».

ПІЛОТНИЙ ПРОЕКТ

«ПОЛІНА» проти насильства

У Києві, Одесі та Сіверськодонецьку розпочали роботу мобільні групи поліції з протидії домашньому насильству

Іван ПОВАЛЯЄВ

Міністерство внутрішніх справ дало «відмашку» початку роботи мобільних груп із протидії домашньому насильству в Києві, Одесі та Сіверськодонецьку Луганської області. Йдеться про три пілотні регіони, для роботи в яких було відібрано і підготовлено поліцейських офіцерів. Більшість цих офіцерів — жінки.

Зокрема, ще в понеділок мобільні групи почали роботу в Дарницькому районі Києва, Малиновському районі Одеси і в Сіверськодонецьку. Результати їхньої роботи Нацполіція планує підбити і представити у жовтні.

«Домашнє насильство — це злочин. Тут не може бути жодних компромісів. Ми звикли чути банальну фразу про те, що домашнє насильство — це сміття, яке прийнято залишати вдома. Але сьогодні і суспільство, і поліція мають усвідомлювати, що про це не варто мовчати, і що домашнє насильство не має бути прихованим за ілюзорним затишком стін домівок українських громадян», — наголошує заступник міністра внутрішніх справ із питань європейської інтеграції Анастасія Деева.

Тоді як представник Фонду народонаселення ООН Каспар Пік, який також долучився до пілотного проекту МВС, вважає, що якщо хтось став жертвою домашнього насильства, він має обов'язково про це розказати.

«І немає різниці, буде це служба «102», медична служба чи хтось інший. Домашнє насильство не можна замовчувати», — зауважує пан Пік.

Відтак правоохоронці наголошують, що головними завданнями Нацполіції сьогодні є часне виявлення випадків домашнього насильства, правильне реагування на такі злочини, забезпечення достатнього захисту для постраждалих та попередження подальшого циклу насильства.

Із цією метою створюють поліцейську мережу протидії домаш-



«Поліна». Керівництво МВС, Нацполіції і представники міжнародних та громадських організацій під час запуску проекту мобільних груп.
Фото МВС.

ньому насильству «ПОЛІНА», що функціонуватиме у формі пілотних груп.

«Мобільні групи, які розпочинають свою роботу в рамках пілотного проекту, в більшості будуть сформовані з жінок-офіцерів поліції з числа працівників підрозділів превенції Національної поліції (дільничних офіцерів та ювенальної превенції), слідства, карного розшуку та патрульних офіцерів», — пояснює заступник начальника відділу дільничних офіцерів поліції управління превенції Нацполіції Василь Богдан.

За його словами, робота мобільних груп відбуватиметься на основі чіткого алгоритму взаємодії з операторами лінії «102», патрульною поліцією та соціальними службами, де «в основі лежить персоналізований підхід до роботи з постраждалими в кожному окремому випадку».

У свою чергу, народний депутат і співорголова МФО «Рівні можливості» Марія Іонова вважає, що Верховна Рада України має ратифікувати Стамбульську конвенцію та прийняти додаткові законопроекти, які дозволять дієво впровадити всі необхідні механізми, на підставі яких МВС та інші відповідальні урядові органи, органи самоврядування, соціальні служби та неурядові організації зможуть надавати комплексний захист постраждалим від домашнього насильства.

«Близько 85% жінок, які постраждали від гендерно обумовленого насильства, не звертаються по медичну допомогу; 80% не звертаються до поліції. І те, що проект МВС покликаний насамперед відновити довіру між поліцією та населенням, це надзвичайно актуально та перспективно», — додає представник Фонду народонаселення ООН в Україні Каспар Пік. ■

ДО РЕЧІ

Комітет із питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу законопроект №6353 щодо вдосконалення порядку запобігання та протидії дискримінації в Україні.

Як повідомляє інформаційне управління апарату Верховної Ради, законопроект пропонує виключити можливість застосування довічного позбавлення волі до жінок, які вперше вчинили злочин.

На думку членів Комітету Ради, внесення змін до законів «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» і «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» дозволить не вважати дискримінацією за ознакою статі чи надання необґрунтованих переваг, застосування до жінок інших правил щодо встановлення різних видів і розмірів кримінальних покарань, порядку їх виконання та відбuvання.

НОВИНИ ПЛЮС

Суди проти НАБУ

Суди більше року не розглядають кримінальні провадження від НАБУ і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури: з 68 кримінальних проваджень зі скерованими до суду обвинувальними актами 24 залишаються без судового розгляду, повідомляє прес-служба НАБУ.

«При цьому деякі справи перебувають поза увагою судителів Феміди понад рік. «Рекордсменом» за параметром затримки розгляду в суді є провадження щодо судді Сіверськодонецького міського суду (відома у ЗМІ як «суддя з нерухомістю в Іспанії»), яке вже 15 місяців перебуває без руху в Слов'янському міськрайонному суді Донецької області», — йдеться у заяві.

Також понад рік не розглядають справу про незаконний вплив на міністра економічного розвитку та торгівлі Айвараса Аброна-вичуса.

Серед причин затягування розгляду справ у судах — проблеми з визначенням підсудності, зайнятість і відвід судителів Феміди, неявка учасників процесу, повернення обвинувального акта прокурором САП, тривалий розгляд в апеляційній інстанції тощо, повідомляє НАБУ.

Підірвати одне й пограбувати інше

Співробітники СБУ та Нацполіції затримали трьох учасників банди, які планували підірвати стратегічний інфраструктурний об'єкт на Житомирщині, щоб пограбувати найбільший ювелірний магазин у місті Коростень. Тим самим бандити, один із яких — колишній розвідник-інструктор військ спеціального призначення, хотіли відволікти увагу сил правоохоронці.

Організатором злочину був місцевий кримінальний «авторитет». Під час обшуків у фігурантів справи співробітники СБУ вилучили речовини для виготовлення саморобних вибухових пристроїв, повідомляє прес-центр СБУ.

Мільйони на війні

Співробітники СБУ виявили корупційний механізм розкрадання чиновниками бюджетних коштів, виділених на реабілітацію ветеранів та учасників антитерористичної операції. За висновками експертів, через корупційну обробку зловмисники привласнили 22,5 млн. державних гривень.

Зокрема, керівники низки реабілітаційних закладів надали за змовою з чиновниками акти виконаних робіт, до яких внесли недостовірні дані щодо обсягів наданих послуг із психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції.

Слідчі оголосили про підозру дев'ятьом керівникам реабілітаційних установ, яким судом обрано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту.

СБУ також поінформувала Міністерство соціальної політики про виявлені факти для вжиття невідкладних заходів щодо забезпечення належного відомчого контролю за виконанням програм реабілітації учасників АТО. Відтак Мінсоцполітики ініціювало внесення змін до законодавства для врегулювання порядку використання бюджетних коштів, передбачених для соціального захисту учасників АТО. ■

Іван БОЙКО

В Україні потрібно прийняти закон про колабораціонізм, згідно з яким особам, які співпрацювали з терористами, буде заборонено обирати, обиратися, працювати у державних та силових структурах України.

До таких дій народних обранців закликає речник спільноти InformNapalm Михайло Макарук від імені всієї команди волонтерів, яку він представляє.

«Наша команда активно взяла участь у розробці законопроекту про колабораціонізм. Усіх це лякає. Але вибачте: якщо ти співпрацював із терористами, якщо ти був одним із них, якщо ти зраджував свою Батьківщину, то ти не маєш права обирати, обиратися, працювати у державних та силових структурах. Це буде набагато яскравіше і краще, ніж люстрація», — заявив пан Макарук під час «круглого столу» на тему «Гібридна (інформаційна) агресія РФ. Відповіді України».

До речі, «круглий стіл» органі-

СЕПАРАТИЗМ

Безправні зрадники

Україна потребує закону про колабораціонізм, який передбачатиме позбавлення виборчого права посібників ворога

зував Міжнародний інформаційний консорціум «Бастіон», відомий своєю протидією російській пропаганді.

За даними спільноти InformNapalm, наразі дуже багато чиновників, які підтримували сепаратизм, організували так звані «референдуми», просто «міняють один прапор на інший» після звільнення міст і сіл Донбасу.

Україна також потребує законодавчих змін для ефективної боротьби СБУ з проявами сепаратизму та зазіханням на територіальну цілісність України.

«У нас багато критикують Службу безпеки України, але на даний момент у них немає законодавчих механізмів протидіяти. Вони нічого не можуть зробити з таким явищем, як, наприклад, «побутовий сепаратизм». Вони не можуть якось боротися зі ЗМІ, які активно пропагують антиукраїнську діяльність. І тому нам потрібна низка глобальних змін в українській законодавчій сфері. Насамперед ідеться про інформаційну безпеку та можливість роботи для СБУ», — зазначає Михайло Макарук. ■

ДОВІДКА «УМ»

До складу МІК «Бастіон», який було створено влітку 2016 року, входять українські та зарубіжні неурядові організації, що протидіють російській пропаганді в інформаційному просторі.

Засновниками консорціуму стали група «Інформаційний спротив», InformNapalm, Центр дослідження армії, конверсії та роззброєння, Бюро протидії гібридній війні. Згодом до складу «Бастіону» увійшов і «Український кіберальянс» (UCA).

Ще 28 жовтня 2016 року секретар Ради національної безпеки і оборони України Олександр Турчинов і «Міжнародний інформаційний консорціум «Бастіон» підписали Меморандум про взаємодію з метою протидії російській пропаганді.

Лілія БЕВЗЮК-ВОЛОШИНА

У Києві проходить I Міжнародний театральний фестиваль камерних театрів (вистав) Andriyivsky Fest. Фестиваль знімався Київський академічний театр «Колесо» (художній керівник — Ірина Кліщевська), а підтримали його і Міністерство культури України, і департамент культури КМДА. Участь у тижневому марафоні беруть представники восьми країн: гості з Румунії, Польщі, Грузії, Греції, Ізраїлю, Болгарії, Білорусі, Ірану і, звісно, учасники з України. Переможців визначить почесне журі, до складу якого ввійшли театрознавці Алла Підлужна (Київ), Світлана Максименко (Львів), Сергій Васильєв (Київ), театрознавець і актриса Верона Переверзева (Україна — Франція), драматург Калін Ілієв (Болгарія) та режисер, директор Міжнародного інституту театру в Греції Еммануїл Куцуреліс (Греція).

Усі вистави — на двох сценах Київського академічного театру «Колесо». Виняток — вистава Тбіліського державного драматичного театру імені Сандро Ахметелі — «Колискова війна» О. Катамадзе. Показ вистави пройде за підтримки Національної спілки театральних діячів України 14 червня у Києво-Могилянському театральному центрі «Пасіка». Напередодні ми поговорили з режисером цієї вистави, частим гостем України, Іраклієм Гогією.

«Думаю, що скоро в Росії буде великий протест»

■ **Іраклію, розкажіть про виставу «Колискова війна», яку презентуєте у програмі Andriyivsky Fest у Києві. Чи вкладаєте у назву вистави певний символізм — заспівати колискову війні, тобто приспати її, зупинити, втихомирити? Чи, можливо, якісь інші символи?**

— Під час створення цієї вистави, ми не ставили собі за мету використати якусь драматургію, ми хотіли створити все з нуля. У нас була тема, яка нас хвилювала — і все. Йшлося про війну, яку бачили діти і яка вбила цих дітей. Для реалізації цієї теми ми взяли приклад ганебних двох воєн — сирійської та української. Я вважаю, що ці дві війни виникли не через конфлікт, а відбуваються тільки тому, що хтось так захотів. В Україні 14 червня буде неочікувана деталь — українська колискова звучати ме з вуст української вокалістки Національної опери України, ім'я якої, за проханням, я залишаю у таємниці.

Ми не граємо виставу, ми проживаємо всі перипетії вистави. І навіть я, хоч і не виходжу кожного разу на сцену, щоразу проживаю всю історію. Ця вистава, звісно, і про грузинські проблеми, вона про нас.

Я гадаю, як у дитинстві ми гуляли у дворі, а в певний момент оголошували комендантську годину, і ми мали йти додому. Саме тоді ми поховали своє дитинство. Часто було й так, що ми поверталися додому, а там не було що їсти. З цих спогадів виникла ідея афіші вистави, для якої ми використали свої фотографії. Ми зібрали свої дитячі фотографії і зрозуміли, що ця вистава про нашу історію. Не важливо, тебе вбили бомбою чи голодом, важливо, що це відбулося. Як і сьогодні, буржуї вбивають свої народи голодом. Потрібно щось змінювати...

■ ДІЙОВІ ОСОБИ

Іраклій Гогія: Для реалізації теми взяли приклад ганебних воєн — сирійської та української

Грузинський режисер розмірковує про помилку, якої ми припустилися у своїй останній революції



Для афіші вистави «Колискова війна» грузинська команда використала свої дитячі фотографії.



Іраклій Гогія.

■ **Але ж і в Україні, і в Грузії вже відбулося декілька революцій...**

— Так, у тому то й річ, що якраз у своїй виставі «Колискова війна» я розповідаю про те, що Україна припустилася помилки у своїй останній революції. Молоді люди померли на Майдані, але не змінили нічого в Україні. Я завжди проти революцій, потрібно почекати і дати змінам відбуватися мирним шляхом. Я взагалі проти конфлікту.

Сьогодні для мене Росія — це не Путін, а в першу чергу це Чайковський і Чехов, Достоевський, а Путін просто особа без батьківщини. Політика Росії — це не Росія. Після 2008-го для мене обірвалося бажання їздити до Росії тоді, коли я бачив бомбардування нашого грузинського міста Поті, міста біля моря, де зазвичай люди відпочивають. Із нашого населення я нікого не помітив зі зброєю, всі просто відпочивали, внутрішнього конфлікту не було, бомбардування було зовнішнє. Після цього для мене щось закінчилося у спілкуванні з Росією.

Але я сподіваюсь, що Росія сама довго так не витримає. Я знаю, що російська інтелігенція не задоволена тим, що країна скочується до жорсткої диктатури. Приїжджаючи в Украї-



Актори показують світ, побачений дітьми, які загинули під час війни. Фото надане театром.

ну, я відчуваю свободу, я вільно можу ставити вистави, ходити вулицями. В Росії цього не відчувається, і я думаю, що скоро там буде великий протест. Не можна так нехтувати своїм народом, грати у якусь незрозумілу політику.

Початок Чехова, продовження — Акуніна

■ **Ви зазначаєте, що Театр імені Сандро Ахметелі має сильну соціальну і політичну позицію. В чому вона проявляється? Ваш театр зацікавлений в аналізі соціальних звершень, чи в активізації, в пробудженні соціальних сил? Адже ви багато працюєте над темою насилля, проводите навіть терапевтичні сеанси театром...**

— Наш театр цікавить обидва напрями — ми аналізуємо й активно виступаємо з критикою. Іноді, виступаючи проти ідей наших політиків, ми можемо щось засуджувати, але ми не викликаємо революцію. Революція може все зіпсувати. Ми вибрали керманіча країни, тепер необхідно почекати. Критикувати, але не сваритися і не кричати на вулицях, де ходять гості нашої країни. Навіщо нам їх розлякувати?

■ **Що відбувається у театрі за вашої відсутності?**

— Активний процес. Зараз

я залишив із колективом білоруського режисера, який ставить «Чайку» за Антоном Чеховим і Борисом Акуніним. Початок Чехова, продовження — Акуніна, це справжнє дослідження долі Треплева. Наприкінці вистави всі мають перетворитися на чайок.

■ **Останніми роками Україну часто порівнюють із Грузією. Ви — як очевидець сьогодення Грузії — можете назвати причини цих порівнянь і виявити дійсно схожі моменти?**

— Я багато подорожую світом. Це робочі поїздки на фестивалі, на постановки, на гастролі. Я справді можу засвідчити, що такої спорідненості, яка є між Україною і Грузією, я рідко помічаю. Українці і грузини, сама історія України і Грузії дуже схожі між собою. Ми, як і ви, завжди хотіли добре їсти і спати, насолоджуватися життям, грати і ставити вистави, знімати кіно. Але історія складалася так, що на нас нападали і ми мали захищатися.

Перед нашими націями завжди стояли однакові задачі — захищати честь народу. Традиції наших народів теж дуже схожі. Коли звучить грузинська пісня і мене питають про що вона, я завжди відповідаю, що пісня про любов та вітчизну.

■ ДЕТАЛІ

Про виставу:

Спектакль заснований на документальному матеріалі й розповідає про ставлення дітей до війни. Біженці, які тимчасово живуть у спортзалі, відчувають ті емоції, якими жили в дитинстві. Дійові особи — жертви різних воєн, які тривають і донині. Актори показують світ, побачений дітьми, які загинули під час війни.

Про режисера:

Іраклій Гогія з 2014 року є художнім керівником Тбіліського державного драматичного театру імені Сандро Ахметелі. Поставив понад 50 вистав у театрах Грузії, Естонії, України, Білорусі.

Іраклій Гогія є докторантом, досліджує тему «Питання театральної освіти і методології». Є дворазовим переможцем національної премії Грузії «Кращий режисер року». Разом зі студентами різних країн є одним з організаторів міжнародного проєкту «Фестиваль світу».

Про театр:

У 1981 році у місті Тбілісі був заснований Драматичний театр імені Сандро Ахметелі, який вирізняється сильною соціальною та мистецькою позицією. Колектив завоював любов і повагу глядачів. Актори театру задіяні в кіно, на ТБ і в міжнародних мистецьких проєктах. Двоє акторів Театру в 2017 році удостоєні звання — «Зірка театру і кіно Грузії».

Театр не боїться сміливих експериментів і намагається у своєму репертуарі застосовувати різні принципи та методи сучасного театрального світу. Проявами цієї тенденції в театрі є постановки польських, естонських, українських, італійських, бразильських і грузинських режисерів.

Хіба не теж саме можна сказати і про українську пісню. А ще наші країни близькі за відчуттям ритму та атмосфери. Навіть коли я гуляю вулицями Києва, я відчуваю себе вдома, а не в гостях. Тут усе — як у Тбілісі.

Розкажіть про постановку «Хануми» Авксентія Цагарелі у Київському Національному академічному театрі оперети. Як виникла ідея постановки?

— Із самого початку, коли мені запропонував роботу генерального директора — художній керівник Національної оперети — Богдан Струтинський, ми вирішили, що це буде саме грузинський матеріал, і зупинилися на «Ханумі» Авксентія Цагарелі. Богдан Дмитрович давно хотів побачити на кону оперети саме цей твір, але він хотів, щоб грузинський режисер поставив грузинську виставу, зберігши національний колорит і всі тонкощі грузинського театру.

Ми обрали музику нашого живого класика Гія Канчелі. Звісно, всі одразу згадують історичну постановку Ленінградського БДТ, здійснену Товстоноговим у 70-х роках, для якої якраз Гія Канчелі і написав свою музику. Але хочу зазначити, що нічого звідти ми не використовуємо, окрім літературної основи і музичної. І навіть музика частково звучить у сучасній обробці. Від цієї постановки минуло майже 40 років. Ми виключаємо всі штампи, ми не робимо кальку і халтуру. Прем'єра вистави запланована на початок листопада, у наступному театральному сезоні.

Із позитивних моментів постановки — це дружній колектив оперети. Для мене важлива цілісна атмосфера театру. Я приходжу в оперету — й одразу бачу людей, які посміхаються. ■

ХРЕСТОМАТІЯ

Символічний енцефаліт

За що Росія вбила Гоголя?

Костянтин РОДИК

Масова свідомість українського електорату відверто шизофренічна. З одного боку, усі віряють в теорію змови й паранормальні явища, а з іншого — сахаються метафізики, як чорт ладану. От вуду — це так, небезпечно; а що символіка здатна загрозити життю аж до погибелі — цього не може бути, бо не може бути ніколи.

Може. Було, є і буде.

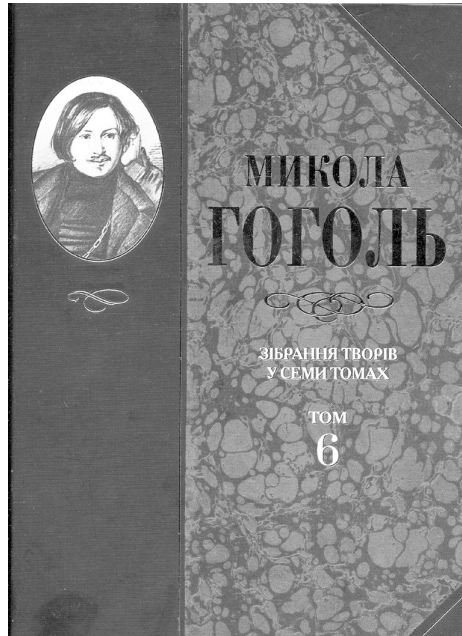
І коли до телевізора пробирається знайома мармиза і просторікує про непов'язаність економіки та, скажімо, перейменувань вулиць — знайте: це або недоумок, або посіпака «руссава міра».

Утім задля комфорту можна вважати недоумками усіх Великих. Лишимо обіч філософів, погляньмо на більш масову комунікацію — літературу. У своїх вищих проявах уся вона — від Гомера і Шекспіра починаючи — про символи, котрі вбивають. Доля Гоголя — взагалі інтегральний приклад. Коли Нобелівський лавреат Орхан Памук писав свою «Білу фортецю», він ніби скопіював в одному епізоді трагедію нашого письменника: «*Почему я боюсь? Потому что столько дней писал на бумаге плохое!*» (Бела Крепость // Иностранная литература. 2004, №3). Гоголь злякався власної спостережливості — витончені до символічної прозорості образи «Мертвих душ» здеготували шалену урапатріотичну критику. Письменник зрікся роману, що нині перебуває у світовому каноні: «*Вся книга не більша за недоносок*» (Микола Гоголь. Зібрання творів у семи томах. Том 6. Духовна проза. — К.: Наукова думка, 2011).

Деякі аргументи самозахисту не менш блазненські, ніж подибемо пізніше серед сталінських протоколів 1937-го: «*Яка благородна наша російська порода, навіть і в шахрайстві!*» (там само). Гоголь юродствував («*о, як нам буває потрібний публічний, даний на очах у всіх, ляпас!*») і лихоманно писав другий том, аби, «*не змінивши нічого в державі, дати силу Росії здивувати весь світ*» — такий був його план рокировки символів. Не вийшло — опирався матеріал, сама Росія, котру письменник схаактеризував у «Мертвих душах» як «*наводняє ужас движение*». Катастрофа задуму описана самим автором: «*Зовсім не слід говорити про високе й прекрасне, не показавши тут же ясно, як день, шляхів і доріг до нього для всякого. Остання обставина була мало й слабо розвинена в другому томі «Мертвих душ», а вона мала бути чи не головною; а тому він і спалений*».

Для малороса Гоголя Росія була не так реальність, як моральний символ — ніби комунізм для більшовиків. Росія справді символічне утворення. Але її природа протилежна середземноморській цивілізації: замість кінцевої мети — нескінченний рух, замість замкненого кола законів — недосяжний горизонт зусбіч; маса проти одиниці, охлос проти аристокса.

Микола Васильович не міг у це вірити, не міг зрадити мрії про справедливого російсько-світлого «білого царя». У «Вибраних місцях із листування з друзями» він дає поради уявно-ідеальним губернаторам. Цензура вилучила практично усю цю «програму реформ» (як її назвав Ю.Барабаш), починаючи з констатації загального стану справ: «*Співвітчизники! Страшно! Замирає від жаху душа*». Тепер, коли Гоголеву книжку видано без купюр, ясно видно: метою «редагування» була не так охорона «благомислія», як окарікатурення, дискредитація письменника — вкинути до інформаційного простору плітку: ав-



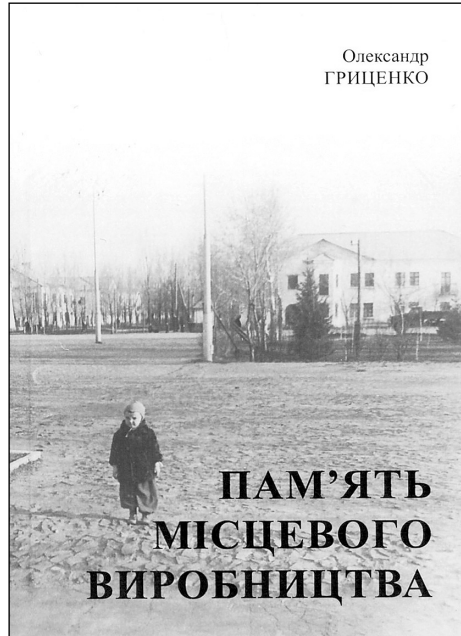
тор — несповна розуму. Мети досягнуто: навіть тодішній інтелектуальний авторитет С.Аксаков гірко завважив по виході «Вибраних місць...»: «*Найкраще, що можна сказати про неї — назвати Гоголя божевільним*».

Російська символіка — справжній симулякр: де не колупни — брехня. Коли у світі система символів складалася у піраміду метафоричного знання, в Росії вона від початків слугувала для прикриття і виправдання. Не лише політологи, а й літературознавці добре знаються на механізмі, що його ретельно камуфлює Москва: «*Характер буття в Росії визначає алогічне поєднання двох стратегій розвитку суспільства, які взаємно виключають одна одну — розгнудане беззаконня і показна, картинна законність... Тим самим створюється різниця потенціалів, яка дає можливість не чекати припливних хвиль страху, а планомерно нагнітати їх*» (О.Г.Ковальчук. Гоголь: буття і страх. — Ніжин: Ніжинський державний педагогічний університет, 2002).

Росія ніколи й нікому не дарувала підваження власної символіки. Хто намагався сказати «король голій!» — сам собі виносив смертний вирок. Мільйони «контрреволюціонерів» та «націоналістів», що зазіхали на символічну недоторканність, — вбито або перетворено на «таборовий пил». Еміграція не рятувала: Петлюра, Троцький, Бандера, Литвиненко. Осіб зі складнішою духовною конституцією, письменників — підштовхували до самогубства: Маяковський, Єсенін, Хвильовий, Тютюнник.

Гоголь — перший у цьому ряді. Російська семантика заганяла його у глухий кут, починаючи з вірнопідданого переписування «Тараса Бульби». Якийсь час рятувався витворенням утопій (продовження «Мертвих душ» та «Вибрані місця із листування з друзями»). Чорна безодня нечистої символіки — «російська душа» — чимдалі невідпороно затягувала його, мов паща дракона. «*Митець все глибше заходить у зону страху, осердя якого є жах, спровокований не потрібністю*», — описує О.Ковальчук цілковиту поразку Гоголя у двобій з облудними символами. Паралізований жахом від зіткнення з осердям «руссава міра», письменник припиняє жити.

Доля Гоголя — історіософська та семіотична притча. Кремлядь ніяк знищити, коли не чіпати її метафізики. Існує чимало переконливих реалістичних пояснень розвалу Радянського Союзу. Та коли б не марзаматичне виродження правлячої верстви, що полишила без догляду символічну грибницю, імперія зла не опинилася б, либонь, у нокадауні. Наймолод-



ший, Горбачов, сніпнувся був порятувати наріжний символ — «величественное слово «партия» (В.Маяковський), — та було запізно: символічний каркас струхлявив, часу на ремонт не було, будівля вже валилася. Десять років у Росії тривав карнавал ряджених — Собакевича-Ноздрьова-Манилова. Та ось прийшов мутант Чічікова й капітана Копейкіна — і почалася екстрена реставрація символічного фундаменту. Спочатку стратегічне «євразійство» — «*кажуть «євразійське», щоб не казати — татаро-монгольське*», — значить Дмитро Корчинський (Сяючий шлях. — К.: Самміт-Книга, 2016). Слідом — тактичний «руський мір», програма активізації паразитарної п'ятої колони.

Коли вже, за Достоевським, російська ментальність — це «*паразитство в ряді народів*» (Бесы. — К.: Борисфен, 1994), то що казати про окупаційний спосіб життя і «думання» тамтих заброд в Україні? Безстороння статистика перепису населення свідчить: на адміністративних територіях, де кожний п'ятий — росіянин, там деградація у бік татаро-монгольських ідеалів стає майже незворотною. «*Соціологами зауважено, що до «помаранчевої» половини України належать усі області, де етнічно українське населення складає понад 80 відсотків*», — значить етнолог Олександр Гриценко. Схоже, нам навіть не візи потрібні, а наглухо закрити кордон з розплідником війни, та ще й добре подумати про запровадження такого воєнного інституту, як інтернування п'ятої колони. Без карантину чуми не подолати.

О.Гриценко здійснив дослідження з прикметною назвою «Пам'ять місцевого виробництва. Трансформація символічного простору та історичної пам'яті в малих містах України» (К.: К.І.С., 2014) — вивчив семіотичний простір двох сусідніх черкаських містечок: давньої, з часів Київської Русі Звенигородки та сучасного радянського утворення Ватутіно, заснованого 1947-го «посьолка» при буровугільних розробках. Щодо останнього все очевидно: інфраструктурна слобода-барак для припливового населення. Відповідно тут від народження сформувалася однотипна колективна «філософія буття»: «*Слобідське самоусвідомлення не є самодостатнім, воно — завжди «при» чомусь*». Як тепер кажуть — суцільна промосковська «вата». Наприкінці 1990-х промисловість згасла тут зовсім й населенню лишилося єдине — те, про що за їхньої молодості співався з усіх репродукторів: «*У нас, советских, собственная гордость!*» Містечко потрапило до цивілізаційного глухого кута: «*Інертне перебування в річищі радянського історичного метанаративу*

зберігає Ватутіному відчуття його «історичної місії», хай і вичерпаної, хоча й позбавляє його бачення зрозумілої історичної перспективи».

Символічна доля Звенигородки не така конечна, але хворобу запусчено — далі нікуди. Перше, що зробили тут більшовики сто років тому, — перейменували вулиці. Хто-хто, а вони добре розуміли, що від цього залежить чи не все — з економікою включно. Метафізичні мацаки міцно тримали містечко до останнього; люди все життя перебували в силовому полі терористичних знаків: назви центральних вулиць — Свердлова, Пролетарська, Комінтерну, Енгельса, Червоноармійська, Маркса. Дехто від народження перебував у семіотичному рабстві, мешкаючи на вулиці Аварійній у селищі Аварійному. А декому «поталанило» жити на геть шизофренічному перехресті вулиць Леніна і Чорновола — по проголошенні Незалежності містечві чиновники самообілізувалися до підривної символічної діяльності. Ось ще один приклад їхньої успішної роботи: «*Однією з перших у місті приватизовано книгарню «Кобзар». Невдовзі вона перетворилася на гастроном... Зворушливо, що при цьому гастроном-пивбар зберіг первісну назву «Кобзар»*. Водночас на офіційному сайті міськради в розділі «Хронологія» чи не головною подією означено «*проїзд через Звенигородку російських послів, які прямували на Переяславську раду*».

Аналізуючи цей символічний контент, де немає нічого ані про Визвольні змагання, ні про колективізацію (натомість є про Трипільські поселення, до яких Звенигородка зовсім не причетна), і далі дати 28.08.1991 взагалі (!) відсутня будь-яка інформація, О.Гриценко доходить висновку щодо духовного вектора місцевих громадян: «*Демократичні цінності не посідають у їхньому світогляді чільного місця*». Що дивуватися, коли «*директор місцевого ПТУ забрав знесену статую Леніна, почистив, наново побілів і встановив її на подвір'ї ввіреного освітнього закладу*». У довгостроковому соціальному вимірі — це небезпечніше, ніж педофілія.

Згадуваний на початку Орхан Памук писав про дбайливо змащуваний кожним імперським режимом механізм символічної агресії, «*о бессовестных людях, которые, пока хорошие люди дремали, побеждали их и подчиняли своему порядку благодаря своему оружию, разным приспособлениям, а также своим сказкам*». Ми чверть століття борсаємося у «маємо те, що маємо» не так через недолугість своїх правителів, як через оці московські казки. Більше за те: самих керманічів-поплавоків історична перспектива не звіяла лишень тому, що їх тримали якорі російських символів — в тому числі й вулиці імені радянських гітлерів-гіммлерів-геббельсів.

«Ленінопад» забарився на двадцять п'ять років, а він був так само необхідний, як «гітлеропад» у Німеччині 1945-го, — там цю гангрену, не зволікаючи, ампутували союзники. А повзуча колаборація українських владних еліт з московською метафізикою обійшлася нашим громадянам тотальним зубожінням та тисячами смертей на Донбасі.

Нарешті ввели квоти на ефірне «русскоязычье, дуже поширену, як дворяни, породу плебейства» (С.Пашковський). Добре, нехай хоч так. Бо «по-врослому» годилося б інтернувати усе російське цвєнькяння до ефірної резервації, а російськомовні газети й журнали продавати винятково у закритих, без вітрин, лавках, пакуючи їх у непроникно-чорні пакети — як порнографію в Європі.

«*Якщо позбудемо духовної окупації, то питання перемоги над Москвою — це лише питання часу і подвигу*» (Борис Гуменюк. Блокпост. — К.: Академія, 2016). ■



Тетяна ЗІНЧЕНКО

От і літня «вакханалія» молодих овочів-фруктів почалася: соковита морква, налиті рум'янцем буряки, ясно-зелені кабачки, цукіні, огірочки — і це лише початок райського літнього списку городини. Напевне, свіжих овочевих салатів не готував у ці дні лише лінивий. Ніхто не заперечить — треба використати літній сезон свіжих овочів з якнайбільшою користю. Готувати зі свіжих овочів — суцільне задоволення: вони легко чистяться, у багатьох випадках узагалі не вимагають чищення, приємно нарізаються, пахнуть літніми ароматами і веселять погляд.

Сонячний настрій

Молода морква — це справжній літній дар! Стільки вітамінів, відтінків смаку і втіхи від її споживання, що й не перелічити. Якщо нахрумкотіли ся молоденькою, тепер треба з нею готувати щось новеньке. Приміром, **барвисті літні котлети** — ніжні, смачні й дуже прості в приготуванні.

Потрібно: півкілограма почищеної молоді моркви, 2 середні цибулини, 200 г рису (краще круглозернистого), 4 зубчики часнику, 30 г крохмалю (краще кукурудзяного), сіль і перець за смаком, зелень — для посилення смаку і прикрашання страви.

Рис відварити в підсоленій воді. Цибулю подрібнити, обсмажити на олії до м'якості, моркву натерти на середній тертці, додати до цибулі, закрити кришкою і тушкувати до м'якості моркви, перемішувати овочі. Коли овочі прохолонуть, змішати їх із рисом, додати подрібнений часник, крохмаль (або борошно), поперчити, досолити, якщо потрібно, сформувати котлети, обвалити в панірувальних сухарях і обсмажити з двох сторін до зарум'янення. Подавати з зеленню, сметаною, томатними соусами.

Для вихідного дня дуже доречним і оригінальним буде **морквяний кіш**. Рукола, насіння соняшнику, цедра лимона і ваше старання зроблять усе, щоб цей вихідний день запам'ятався надовго.

Інгредієнти для тіста: 200 г борошна, 80 г вершкового масла, 50 г насіння соняшнику, яйце і чайна ложка подрібненої цедри лимона, сіль — за смаком.

Для начинки: 3 середні молоді моркви, порізані тонкими кружальцями, столова ложка зернистої гірчиці, 3 столові ложки оливкової або іншої олії, пучок руколи, сіль і перець за смаком.

У посудину висипати борошно, сіль і насіння соняшнику. Зробити заглиблення в борошні й розбити в нього яйце, додати вершкове масло. Старанно перемішати всі інгредієнти до однорідної маси, сформувати кулю, загорнути в харчову плівку і покласти в холодильник на 30 хвилин.

Дістати тісто, розкачати і викласти на деко. Змастити гірчицею, викласти моркву, збризнути олією, посипати спеціями. Випікати в духовці при температурі 180 градусів приблизно 20-25 хвилин.

Подавати теплим або холодним, прикрасивши свіжою руколою.

Для ласунів не можу не запропонувати **морквяне морозиво**, ви такого, напевне, ще не їли!

Потрібно: 300 г готового вершкового морозива, склянка волоських горіхів, чайна ложка меленої кориці, столова ложка вершкового масла, 2 столові ложки цукру (ідеально, якщо він буде коричневим), по дрібці меленої гвоздики і солі.

Для ягідного сиропу: склянка будь-яких ягід (можна сві-

жих, заморожених чи півсклянки сушених), 2 столові ложки віскі (за бажанням).

Для глазурованої моркви: 2 склянки очищених молодих корнеплодів, половина склянки цукру, 2 столові ложки кукурудзяної олії, 2 склянки води.

Спочатку готуємо пряні горішки. Для цього потрібно горіхи обсмажити зі столовою ложкою масла. У невеликій посудині змішати корицю, гвоздику, коричневий цукор і сіль, додати цю суміш прянощів до горіхів і продовжити обсмажувати, поки горіхи набудуть пряного аромату і покриються золотистою цукровою скоринкою.

Для ягідного сиропу: в каструлі на невеликому вогні змішати подрібнені ягоди й віскі, тушкувати до однорідної маси. Закрити кришкою і зняти з вогню.

Для глазурованої моркви: у невеликій каструлі змішати дрібно порізану моркву, цукор, кукурудзяну олію та воду. Тушкувати, поки морква стане м'якою і покриється цукровою скоринкою.

Коли пряні горішки і глазурована морква охолонуть, змішати з вершковим морозивом.

Подавати, поливши ягідним сиропом.

Кабачки підточать бочки!

Чи боки — як хто забажає. Бо це моя бабуся говорила (цікаво, звідки вона знає, бо я її запам'ятала стрункою, навіть достатньо худорлявою), що кабачки сприяють схудненню. До слова — і розгладжують зморшки, якщо когось цікавить. Але то таке, наразі другорядне. На першому місці в нас зараз — надзвичайний смак молодого кабачка, якщо його гарно приготувати.

Кабачок не вимагає особливих маніпуляцій: натер, додати яйце, трошки борошна і спецій — і смаж смачнезі млинчики; порізав із різними доступними овочами, заправив сметаною, олією чи маслом, ще спецій — і за півгодини в духовці народиться чудова страва. Ікра з кабачків — ну хіба не класика ікорного смаку, скажіть?

Готуйте і це, й інше — що хочете. Втім **запіканка з кабачків** на столі влітку має бути обов'язково! Також півгодинки, а смакових вражень і на день вистачить.

Для приготування знадобиться: 400 г фаршу (курячого або зі свинини), 1 кг молодих кабачків, 5 помідорів, 3 цибулини, 100 г твердого сиру, 3 яйця, 150 г сметани, 2 столові ложки томатної пасты.

Цибулю подрібнити, обсмажити на пательні, додати фарш, посолити, поперчити, додати томатну пасту. Кабачки натерти на великій тертці, посолити, відтиснути сік. Помідори нарізати кружальцями. Яйця збити зі сметаною, посолити. Форму змастити олією, викласти

ДО СЕЗОНУ

Молоді та ранні

Топ-10 смачних страв із ранньої городини

половину кабачків, зверху — фарш із цибулею і томатною пастою, потім — знову кабачки. Викласти помідори. Залити сметанно-яєчною сумішшю, посипати тертим сиrom. Випікати в розігрітій до 180 градусів духовці 30-35 хвилин.

Цукіні з грибами — також дуже вдале і смачне поєднання.

Потрібно: 4 молоді цукіні, 300 г печериць, 200 г сметани, зубчик часнику, столова ложка



Глазурована морква.

що вам треба: смачно, поживно й ошатно!

Складові цього смаколика: 8 буряків, 300 г курятини чи свинини, 200 г твердого сиру, 200 г сметани, 2 столові ложки оливкової олії, 4 столові ложки томатної пасты, 2

столові ложки аджики, 2 зубчики часнику і спеції за смаком (сіль, чорний перець, карі, червоний гострий перець і паприка).

Бурячки очистити і варимо 20 хвилин (але потрібно слідкувати, коли вони протикаються паличками: молоді не потрібно варити довго). М'ясо ріжемо на дрібні кубики, додаємо до нього сметану, томатну пасту, аджику, подрібнений часник, сіль і спеції. Все старанно вимішуємо і відстаєємо на короткотривалі маринування.

Тим часом готуємо бурякові банячки: ложкою вибираємо з них серединку так, щоб стінки вийшли якомога тонші. Фаршируємо бурякові банячки м'ясом, викладаємо їх на змащене олією деко і ставимо в духовку, розігріту до 180 градусів, приблизно на півгодинки. Перевіряємо на готовність м'ясо, а потім викладаємо звер-

ху потертий на тертці твердий сир (або порізаний на пластини плавлений) і ставимо в духовку, щоб «кришечки» до «банячки» зарум'янилися. Після чого викладаємо на тарілку, прикрасивши гілочками кропу і петрушки.

М'ясо з молодою картоплею і кропом легко може конкурувати з коронними стравами, хоч вона, на перший погляд, проста і невігадлива. Та де там!

Отож знадобиться: півкілограма м'яса свинини (м'якоть, лопатка, шия), 1 кг молоді картоплі, 50 г смальцю (чи сала), цибулина, 4 лаврові листки, 4 горошини духмяного перцю, пучок кропу, мелений кориандр, перець і сіль — за смаком.

Молоду картоплю почистити і варити цілою упродовж 10 хвилин.

М'ясо порізати на невеликі шматочки. Сало, цибулю і кріп подрібнити. У сотейнику обсмажити сало, щоб виділився жир, або ж розтопити смалець.

Додати сюди м'ясо і також злегка обсмажити, далі покласти до гурту цибулю, лавровий лист, духмяний перець і готувати на вогні ще 5 хвилин.

Додати в сотейник відварену картоплю, перемішати, посолити, додати спеції і готувати ще 10 хвилин. Наприкінці посипати подрібненим кріпчиком і кликати гостей чи рідних — їм сподобається!

Смачного! ■



Буряки з м'ясною начинкою.

гірчиці, 2 столові ложки оливкової олії, цибулина і сік із половини лимона.

Кабачки поварити 10 хвилин у підсоленій воді, обсушити і дати охолонуть. Печериці вимити, почистити, обсушити і порізати змаленькими шматочками. Змішати подрібнений часник, гірчицю, лимонний сік, оливкову олію, сметану, сіль і перець. Зрізати з кабачків подовжню пластину завтовшки приблизно на третину, чайною ложкою вийняти насіння і трохи м'якоти. Перед самою подачею залити печериці приготовленим соусом, додати подрібнену цибулю і нафарширувати кабачки.

З'їсти разом із банячком... буряковим

Молодий бурячок, нафарширований м'ясом, під хрумкою сирною «кришечкою» — це точно те,

ПРО ЗАПАС

Солодкі пелюстки

Трояндове варення — це краса, застигла під склом прозорих слоїчків. Мати в себе кілька таких — це щоразу насолоджуватися літом: його барвами, цвітом, ароматом і теплом.

Усім відомо, що чайна троянда — прекрасна і цілюща квітка. Крім того, що вона лікує вже самим спогляданням на те, як вона квітне, її пелюстки насичені величезною кількістю вітамінів та мікроелементів. Її квіти загоюють рани, мають протизапальні та заспокійливі властивості, позитивно впливають на роботу серцево-судинної системи, відновлюють гормональний баланс, позбавляють спазмів і головних болей, лікують стоматит. А ще вони — загальновідомий афродизіак. Ну як після цього «послужного списку» не приготувати собі цих смачних і цілющих ліків?

Сказати ліки — також нічого не сказати! Ними починають пірижки, пампухи, прикрашають торти, плячки, загортають у рулети і млинці, додають до десертів, морозива, смузі, коктейлів. І дивують — себе, рідних і гостей.

На півкілограма помитих і висушених пелюсток троянд потрібно стільки ж цукру, ще 400 г — цукру для сиропу і сік лимона чи 2 г лимонної кислоти.

Підготовлені пелюстки з'єднати зі 100г цукру, розтерти в



Законсервована краса.

ступці чи фарфоровій посудині з допомогою дерев'яної ложки чи товкачика до однорідності (або можна подрібнити все блендером). З'єднати цукор для сиропу зі 150 мл води, довести до кипіння, прокип'ятити сироп 5 хвилин, додати розтерті пелюстки, перемішати з рештою цукру, проварити варення на повільному вогні 10-12 хвилин (наприкінці додати сік лимона чи лимонну кислоту) і розлити у стерильні банки.

І ваше літо в мініятурі готове.



«Наша країна має великі традиції в стрибках у воду, тож присмкно, що саме тут розпочинається новий олімпійський цикл».

Григорій ХАТА

ВОДНІ ВИДИ

Емоції через край

Домашній чемпіонат Європи для вітчизняних стрибунів у воду розпочався з виграшу «срібла»

Починаючи з 2009-го в кожен непарний рік Європейська ліга плавання проводить окремий чемпіонат континенту зі стрибків у воду. Обираючи господарів для перших чотирьох турнірів, функціонери LEN демонстрували неабияку консервативність — по два рази довіряючи право проведення єврофорумів італійському Турину та німецькому Ростоку. Хоча, здається, питання тут не стільки в консерватизмі організаторів, як у небажанні інших країн концентруватися на вузькопрофільному виді спорту з велими обмеженою аудиторією шанувальників. По суті, організацією та проведенням дебютних ЧС в Італії та Німеччині, опираючись на своїх легендарних стрибунів у воду, займалися фанати своєї справи. Просувати форум у Турині його організаторам допомагала їхня зіркова землячка Таня Каньотто. Обличчям німецьких ЧС були знані Патрік Хасудінг та Саша Кляйн.

У заявці ж Києва, котрий обрали господарем ЧС-2017, вочевидь не обійшлося без згадування вагомих успіхів незмінного лідера синьо-жовтої збірної — восьмиразового чемпіона континенту — миколаївця Іллі Кваші. Хоча, насправді, здобутки вітчизняних стрибунів у воду не обмежуються

досягненнями однієї лише персоні. В останні роки європейські першості «синьо-жовті» завершували з пристойним командним доробком. Зокрема, на попередньому чемпіонаті Європи з водних видів спорту, що торік проходив у Лондоні, українська збірна стрибунів виграла вісім нагород, з яких три мали золоту пробу. Думається, не в останню чергу їхні досягнення пов'язані з роботою профільної федерації, котру очолює Ігор Лисов. Відзначимо, що під його патронатом уже кілька років в столиці функціонує центр спорту «Ліко», де, власне, 12-18 червня й проходить чемпіонат Європи-2017 зі стрибків у воду. «Я впевнений, спортсмени покажуть, наскільки фантастичним є наш вид спорту», — сказав на церемонії відкриття пан Лисов.

Під час змагань буде розіграно 13 комплектів нагород. Без сумніву, головний тренер нашої збірної Тамара Токмачова була б не проти, якби її підопічні піднялися на п'єдестал



Київ приймає чемпіонат Європи зі стрибків у воду.
Фото www.len.eu.

у кожній з дисциплін, проте в Києві «синьо-жовті» виступатимуть у далеко не найсильнішому складі. Оразу двоє лі-

дерів команди — Юлія Прокочук та Олена Федорова — в декретній відпустці. Частину місць у національній коман-

ді отримали дебютанти, проте це аж ніяк не заважає «синьо-жовтим» будувати медальні плани. «Ми маємо сильну команду з кількома новими обличчями», — наголошує головний тренер.

На підтвердження її слів уже в перший день турніру в синьо-жовтій скарбничці з'явилося «срібло», котре в командних змаганнях здобули Олександр Горшковозов та Вікторія Кесар. «Емоції переповнюють, адже ми виграли медаль удома, в своєму басейні. Дякуємо глядачам за неймовірно теплу підтримку», — відзначила Кесар. Новоспечені віце-чемпіони континенту зізнаються, що на старті баталій їм було важко впоратися з нервами, проте, як-то кажуть, згодом «розстрибалися». У боротьбі за вище місце на п'єдесталі український дует випередив майже на шість балів тандем знайомих російських стрибунів — Мінібаєв/Бажина. Утім французю Метью Россе/Лаура Маріно були поза конкуренцією. ■

ЗА ОКЕАНОМ

Енергетичний вихід

Визначилися переможці в фінальних серіях найсильнішої хокейної та баскетбольної ліг світу

Григорій ХАТА

Одним із головних рецептів вирішення будь-якої проблеми є не стільки критичний на неї погляд, як пошук дієвих підходів для її розв'язання. Іншими словами, проактивний, а не реактивний спосіб реакції на проблему дозволяє знайти якнайкращий спосіб для її успішного завершення. Не секрет, що в США спорт — це величезна індустрія, котра не тільки приносить хороші прибутки (приміром, на заключний поєдинок фінальної серії цьогорічного «плей-оф» НБА уболівальник придбав два квитки в перший ряд за рекордні 133 тисячі доларів), але й дозволяє державі знайти дієве заняття практично для всіх верств населення, особливо підлітків та молоді, чий енергетичний потенціал потребує обов'язкової точки прикладання.

Два найсильніші спортивні проекти планети — Національна баскетбольна асоціація та Національна хокейна ліга, крокуючи паралельними курсами, у нинішньому сезоні досягли свого фінішу практично одночасно. З перервою в один день визначилися переможці в НХЛ та НБА.

Другий сезон поспіль кращою хокейною командою світу став «Піттсбург». А от баскетболістам з «Клівленда» захистити чемпіонство не вдалося. У повторенні минулорічного фіналу колектив геніального Леброна Джеймса поступився «Голден Стейт». Загалом, втретє поспіль «Кавальєрс» та «Уорріорз» зустрічалися в «золотій» серії НБА, й після річної перерви колектив з Окленда, що знаходиться на західному узбережжі



Стефан Каррі та Кевін Дюрант — творці чемпіонського успіху «Голден Стейт» у сезоні 2016/2017 років.
Фото з сайту ua.tribuna.com.

США, знову виграв чемпіонські персні. Повернутися на трон «Голден Стейт» змогли, зробивши перед стартом чемпіонату-2016/2017 неймовірно серйозне підсилення. У пару до захисника-снайпера Стефана Каррі став не менш талановитий форвард Кевін Дюрант. Тривалий час виступаючи за «Оклахома Сіті» та демонструючи в регулярному сезоні дива результативності, він зі своєю командою далі фіналу проти «Маямі» в 2012 році пробитися не зміг.

Проте, переїхавши до Окленда, у першому ж сезоні на новому місці Дюрант досягнув кар'єрного максимуму. По суті, фінальна серія 2017 року, що

завершилася з рахунком — 4:1, точилася, як-то кажуть, в одні ворота. Дюранта ж, у підсумку, назвали найкориснішим гравцем цього дійства. «Ми повинні віддати належне нашим лідерам, які прийняли в команду Дюранта й дозволили йому повністю розкрити свій талант», — відзначив генеральний менеджер «Уорріорз» Боб Майєрс.

Як не старався лідер «Клівленда» — «король» Джеймс, більше однієї гри фіналу виграти йому з одноклубниками у підопічних Стіва Карра не вдалося. У чотирьох з п'яти поєдинків серії Леброн ставав найрезультативнішим гравцем «Кавальєрс», однак, щоразу, за вният-

ТАБЛО

Національна баскетбольна ліга. «Плей-оф». Фінальна серія до чотирьох перемог.
«Голден Стейт» — «Клівленд» — 129:120 (Дюрант (39), Каррі (34) — Джеймс (41)), 116:137 (Дюрант (35) — Ірвінг (40), Джеймс (31)), 118:113 (Дюрант (31) — Джеймс (39)), 132:113 (Дюрант (33), Каррі (32) — Джеймс (29)), 113:91 (Дюрант (38), Каррі (28) — Джеймс (28)). Рахунок у серії — 4:1.

Національна хокейна ліга. «Плей-оф». Фінальна серія (до чотирьох перемог).
«Нешвілл» — «Піттсбург» — 0:2, 0:6, 4:1, 5:1, 1:4, 3:5. Рахунок у серії — 2:4.

ком хіба що програного поєдинку, в його опонентів знаходився дієвий антидот у вигляді неперевершеного тандему Каррі/Дюрант.

Нагадаємо, що команда українця Олексія Леня — «Фінікс» — участі в «плей-оф» не брала, посівши останнє місце в Західній конференції, переможцем якої, як і усієї «регулярки», до слова, стали майбутні чемпіони.

Щодо хокейних баталій за океаном, то боротьба за головний трофей — Кубок Стенлі — за великим рахунком, також ішла під диктовку однієї команди.

Як не намагалися хокеїсти «Нешвілла», проте довести справу в серії до заключного поєдинку їм не вдалося. Чемпіонську крапку «пінгвіни» з Піттсбурга поставили в шостому матчі на майданчику суперника. ■

ХРОНІКА

Футбол
Меморіал В. Лобановського. Молодіжні збірні. Фінал. Україна — Фінляндія — 0:0 (по пен. — 3:5). Матч за 3-тє місце. Чорногорія — Словенія — 3:2.

Гандбол
Чемпіонат світу. Кваліфікація. «Плей-оф». Перша гра. Україна — Іспанія — 24:24 (10:16). ■

КЛУБ МІЛЬЙОНЕРІВ

Реп по-багатому

Список найдорожчих зірок 2017 року очолив співак Diddy

Аліса КВАЧ

Це у нас реп вважається музикою люмпенізованих і декласованих елементів, які порядкують у себе «на районі». А от в Америці (де і народився цей музичний стиль) він користується шаленою популярністю. І приносить чималі прибутки.

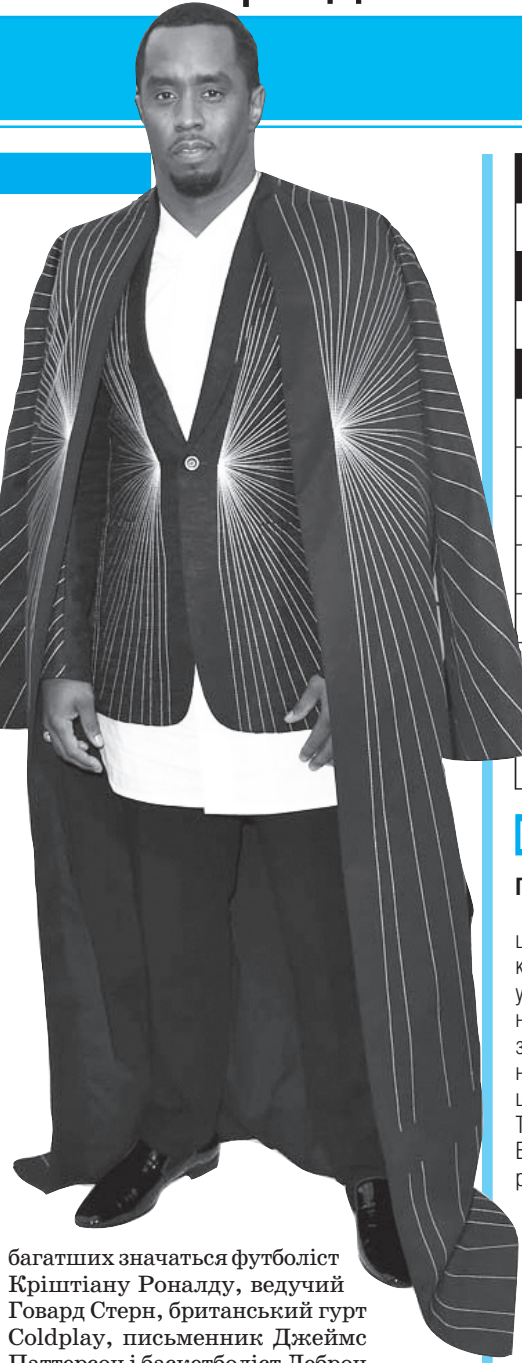
Свідченням цього став черговий рейтинг журналу Forbes, який днями оприлюднив імена найоплачуваніших зірок шоу-бізнесу і спорту. І очолив цей ТОП-100 саме репер Шон Комбс, більш відомий під псевдонімом Diddy або Puff Daddy. Квитки на його концертний тур Bad Boy Family Reunion, присвячений 20-річчю його студії звукозапису Bad Boy Records, в Америці та Канаді були розкуплені за лічені дні. А загалом цей тур та співробітництво з французьким горілчанам брэндом Ciroc принесло артисту минулого року 130 мільйонів доларів.

Свого часу Шон Комбс був одним із активних фігур у «війні між Сходом і Заходом», яка розгорілася в середовищі американських реперів у 90-х роках минулого століття. Його навіть звинувачували в організації убивства у 1996 році ще одного

відомого репера Тупака Шакура. Однак це обвинувачення так і не було доведене, а сам Diddy з того часу став респектабельним чоловіком, батьком шістьох дітей, власником, крім музичного лейбла, ще й торгової марки з виробництва одягу Sean John, компанії з виробництва парасольок, двох ресторанів, співвласником компанії Aquahydrate, що випускає безкалорійний напій для спортсменів. А ще він є телевізійним і кінопродюсером, сам знявся у кількох фільмах, займається благодійністю і всіляко радіє життю.

Друге місце рейтингу посіла співачка Beyonce, якій її новий альбом Lemonade (а до того ж і очікування двійні) принесли минулого року 105 мільйонів доларів. А третє місце із 95 мільйонами дісталось письменниці Джоан Роулінг, яка презентувала книгу «Гаррі Поттер і прокляте дитя», а також написала сценарій до фільму «Фантастичні тварини та де вони мешкають».

До речі, Diddy став не єдиним репером, який піднявся на вершину рейтингу Forbes. Крім нього до першої десятки ввійшли його колеги по сцені Drake та Абель Тесфайе (The Weeknd). Також у десятці най-



багатших значаться футболіст Крістіану Роналду, ведучий Говард Стерн, британський гурт Coldplay, письменник Джеймс Паттерсон і баскетболіст Леброн Джеймс. ■

Ната НЕТУДИХАТА

Жінка лишається жінкою у будь-якому віці. А для справжньої жінки гарний аромат — це така спокуса, перед якою важко встояти. От і 91-річна жителька Риму довгий час ходила до універмагу, у вітрині якого побачила свої улюблені парфуми. Придбати їх не дозволяла мізерна пенсія, на яку жила старенька. Але аромат парфумів не давав

ОТАКОЇ!

Аромат спокуси

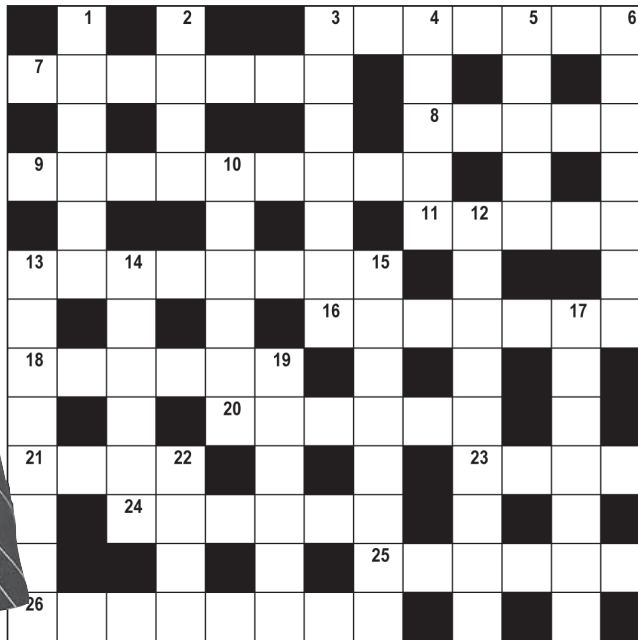
91-річна римлянка викрала з вітрини магазину пляшечку з парфумами

бабусі спокою.

І одного разу вона зважилася на злочин — попоміт-

но взяла омріяний флакон із вітрини і поклала до сумочки. Старенька не врахувала

одного — всі вітрини в універмазі були оснащені камерами спостереження, тож на виході її затримала охорона, яка й викликала поліцію. Утім поліцейські були настільки зворушені історією бабусі, що самі сплатили в касу вартість парфумів і відрадили адміністратора подавати заяву. А щасливу стареньку відвезли додому на патрульному авто. З улюбленими парфумами в сумочці. ■



КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №73

По горизонталі:

3. Королівство у Перській затоці. 7. Українська письменниця, авторка романів «Польові дослідження з українського сексу» та «Музей покинутих секретів». 8. Тропічна рослина з довгими міцними гілками. 9. Давня назва Хмельницького. 11. Перша літера грецького алфавіту. 13. Трагедія Софокла про доньку царя Едіпа. 16. Народна назва кіпи — єрейської ритуальної шапочки, яку зобов'язані носити всі чоловіки. 18. Угорський варіант імені Степан. 20. Давня назва списа. 21. Група з атомів вуглецю і водню, присутня у спирті та інших органічних сполуках. 23. Напрямок у кінематографі, характерний для 40-х років минулого століття. 24. Давньогрецький філософ. 25. Ім'я американської співачки, яка записала два неперевірених альбомів з українськими піснями. 26. «Гаряча точка» на сході України.

По вертикалі:

1. Відомий британський поет-романтик. 2. Співвідношення номінальної вартості однієї валюти щодо іншої. 3. Драма Лесі Українки, заборонена в радянські часи. 4. Східні солодощі, від повторення назви яких у роті не солодшає. 5. Зовнішня тверда частина зуба. 6. Найбільший у світі водоспад. 10. Американська назва пуми та український броневотомобіль, що виготовляється на Кременчуцькому автомобільному заводі за ліцензією канадсько-еміратської компанії Streit Group. 12. Штучно одержаний радіоактивний хімічний елемент з атомним номером 103. 13. Знаменитий східний середньовічний лікар і філософ. 14. Популярна комп'ютерна гра, суть якої полягає у майстерності складання різних блоків у одну лінію, яка після цього зникає. 15. Тамара Яценко, Алла Кудлай, Олена Кравець. 17. Спеціальна посудина для подачі на стіл горілки, вина чи води. 19. Надмірне фізичне чи емоційне напруження. 22. Скандинавський міфичний бог-жартівник, псевдо Героя Небесної сотні, білоруса Михайла Жизневського.

Кросворд №72 від 13 червня



Наступний номер «Україна молода» вийде в п'ятницю—суботу, 16–17 червня

ПРИКОЛИ

Подружжя сидить у барі. До чоловіка підходить дівчина, цілує його і йде. Обурена дружина запитує:
— І хто це така?
— Мовчи, — відповідає чоловік, — мені й так доведеться пояснювати, хто ти така.

Мама пояснює синові, що таке стадо і зграя. Наступного дня вона запитує:
— Коли багато корів або баранів — що це?
— Напевно, школа.

Сусідки:
— А моя дочка танцює і співає! Думаю, ким буде — співачка чи танцівниця.
— Швидше, танцівниця.
— Ви бачили, як вона танцює?
— Ні, чула, як вона співає.

— Ми з дружиною зустрілися на дискотеці.
— Ой, як це романтично!
— Куди вже романтичніше? Я же думав, що вона сидить удома з дітьми.

ПОГОДА

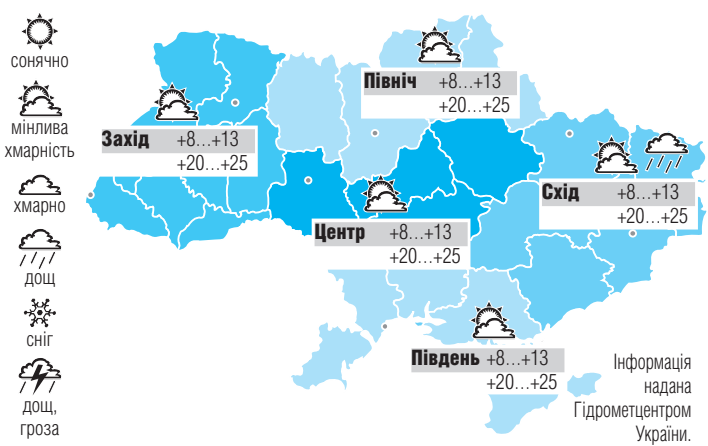
15 червня за прогнозами синоптиків

Київ: мінлива хмарність, без опадів. Вітер північно-західний, 5-10 м/с. Температура вночі +11...+13, удень +19...+21.

Миргород: без опадів. Уночі +10...+12, удень +18...+20.
Вінниця: без опадів. Уночі +10...+12, удень +20...+22.
Одеса: без опадів. Уночі +13...+15, удень +22...+24.

13 червня температура води в **Чорному та Азовському** морях становила 19-23 градуси, у **Дніпрі** біля Києва — 20.

Курорти Карпат: мінлива хмарність, без опадів. **Трускавець:** уночі +9...+11, удень +20...+22. **Моршин:** уночі +10...+12, удень +22...+24.



Передплатні індекси: 60970, 1555
Наша адреса: 03047, Київ, пр. Перемоги, 50
Телефон для довідок: т./ф.: (044) 454-84-92
Рекламне бюро: т./ф.: (044) 454-88-86, reklama@umoloda.kiev.ua
Відділ реалізації: т./ф.: (044) 454-84-41, sale@umoloda.kiev.ua
«УМ» в інтернеті: http://www.umoloda.kiev.ua

Відділи:
новин — 454-85-76, novyny@umoloda.kiev.ua;
права — leonov@umoloda.kiev.ua, 454-88-36;
міжнародної політики — svit@umoloda.kiev.ua, 454-88-25;
економіки — eko1@umoloda.kiev.ua, 454-86-39;
медицини — poputy4@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;
культури — culture@umoloda.kiev.ua, 454-87-96;
соціальних проблем — socium@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;
спорту — sport@umoloda.kiev.ua, 454-87-93

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець — ПП «Україна молода»
Свідоцтво про реєстрацію: КВ №3386 від 29.08.98
© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець. Комерційні публікації виходять під рубриками: «Український виробник», «Позиція», «Банківська справа», «Фінансова експертиза», «Здоров'яки були», «Це — працює!», «Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми», «Проекти», «Альма-матер», «Наша марка», «Продукт», «Протистояння», «Вітаємо», «Любов і шана». Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується у видавництвах: «Преса України» — у Києві Зам. 3009073 «Видавничий дім «Високий Замок» — у Львові Зам. блок № 426
Верстка та виготовлення фотоформ — комп'ютерний центр редакції «УМ», тел.: 454-87-71
Газета виходить у вівторок, середу, четвер, п'ятницю—суботу (спільний номер)
Тираж 86734